

"Kanadai Magyar Ujság" egyesítő a "KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL" Kanada és az angol birodalom legelterjedtebb, vesztő magyar hetilapja...

BRANTFORD BRIDGEVILLE CALEDONIA CHIPPAWA CROWLAND FORT CITY FORT ERIE FORT WILLIAM GALT GUELPH HAMILTON KITCHENER MONTREAL NEW WATSFORD NIAGARA FALLS OTTAWA PORT COLBORNE PORT ROBINSON OUBEC ST. CATHARINES SPRING HILLS STURDEY SYDNEY TORONTO WELAND WINDSOR

Kelet- és Nyugat Kanadai Magyar Ujság

BEKESVÁR CANA CALGARY COALHURST EDMONTON ESTEVAN HALLMOR KAPOVÁR LEASK LETHBRIDGE NORRUBY OTTHON PLUNKETT RAYMOND REGINA SASKATOON SAKONHILL SOKHALOM ST. LASZLO SZEKELYFOLD SLMAS TABES VANCOUVER WEAVER WYNDHOE WHITTFWOOD YORKTON

"Canadian Hungarian News" Combined with the "CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL" An Independent Weekly Published in the Magyar Language...

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

VOL. IX. EVFOLYAM

375 HARGRAVE, ST. WINNIPEG, MANITOBA 1932. NOVEMBER 24 CSÜTÖRTÖK

No. 47 SZAM

LOST - 50,000 HUNGARIANS!

BIRTHPLACE OF THOUSANDS OF ADULT NEW-CANADIANS CREDITED TO STATES NON-EXISTENT BEFORE 1920 - CENSUS FIGURES CREATE CHAOS INSTEAD OF PROPERLY CLASSIFYING NATIONALITIES OF NEW-CANADIANS

HOVÁ TÜNT KANADA MAGYARSAGA?

Mult héten beszámoltunk már a tavaly júniusi népszámlálásának magyar szempontból végzetes eredmények kimutató baklövéseiről...

Az ottawai statisztikai hivatalnak az alábbiakban bemutatott kimutatása a "hol született" rovatban sántít leginkább. Jugo-Szlávia esetében például elismerik, hogy ilyen állam az 1911-es népszámláláskor nem létezett...

Table with columns for countries (Magyarország, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Rumánia) and years (1911, 1921, 1931) across provinces (Pei, N.S., NB., Que., Ont., Man., Sask., Alta., B.C., Yuk.).

Elöntéssel fenyegeti a tenger Hollandiát?

Riasztó hírek érkeznek Hollandia fővárosából, Hágából. Az élelejn befejezett gátépítő munkálatok után most megdőb benéssel vették észre, hogy az Északi Tenger vize alámosta az egész gátrendszert...

Trianon keresztjéről irt Bruchesi

"LA CROIX DE TRIANON" CIMEN KÜLÖN FEJEZETBEN EMLÉKEZIK MEG A MAGYAR TRAGÉDIARÓL A MONTREALI FRANCIA EGYTEM TUDÓS TANÁRA

Háromszáz egynéhány oldalon vas-kos kis kötet jelent meg Albert L. Vesque montreali cég kiadásában. Bennünket magyarokat azért érdekelhet ez a könyv, mert hiszen Kanadában ez az első francia-nyelvű kiadvány, mely velünk érdeklődően foglalkozik...

Miért zuhantak le a buzaárak?

OTTAWA ELVESZTETTE A BUZA ÉRTÉKÉÉRT FOLYTATOTT ÉLET-HALÁLCARCOT - RENDSZERESEN VÁSÁROLTA A KORMÁNY A TÖZSDÉN, HOGY MEGAKADÁLYOZZA AZ ÁRFOLYAMOK TRAGÉDIÁJÁT - MILLIÓKAT KÖLTÖTT A KINCSTÁR A POOLRA

JAPÁN SZÖVETSÉGET KERESI OROSZORSZÁG

A szovjetkormány hivatalos lapja, az "Izvestia" november 19.-iki számában kijelenti, hogy Oroszország nem hajlandó aláírni Mandzsuriát új kormányával barátsági szerződést...

VÁLASZTÁS LESZ SASKANBAN

Annak ellenére, hogy tartományi kormánykörökben mosolyognak a legújabb politikai tárgyalásokon, mind jobban lábrakap az a hír, hogy karácsony előtt, pontosan december hó 23.-án választásokat fognak kiírni Saskatchewanban.

KANADA NYERT BOLOGNÁBAN

Olaszország Bologna városában rendezték a legutóbbi nemzetközi malom- és pékipari kiállítását, melyen az első díjat Kanada nyerte.

16 ÉVIG VIRRASZTOTT EGY MAGYAR HADIROKKANT

ÖRÖKRE LEHUNYTA SZEMÉT AZ OROSZ HARCMEZŐK HOSE - EGYETLEN ÓRÁT NEM ALUDT 1916 ÓTA EGY SZÉKELY HADNAGY

JAVUL AZ ARPA ÁRA

Jelenleg ugyan csak 4 centtel magasabb bushelenként a sör-árpa tőzsdéi árfolyama, arra az esetre, ha az Egyesült Államokban megkezdik a sörgyártást, a landóbb kereslet és ezzel együtt az árpaárak javulása várható.

MAGYAR FIU A WAKAWI ISKOLAI PÁLYAZAT DIJNYERTESE

Örömmel közöljük olvasóinkkal, hogy ismét egy fiatal magyar vitte el a kanadaiak elől az elsőség babérokörűjét. Kovács Imre, a wakawi középiskola jeles magyar tanulója nyerte meg ugyanis a november 11-iki "Remembrance Day", azaz a fegyverszünet emlékünnepe-re kiírt pályázatot.

MEGDÖNTÖTTE FÉRJE REKORDJÁT

Amy Johnson angol pilóta Londonból a délafrikai Capetown városáig terjedő 6,200 mérföldnyi távolságot 10 órával kevesebb idő alatt tette meg, mint férje, a közelmúltban Angliából Kanadába repülő Mollison kapitány. Amy Johnson négy nap és hét óra alatt tette meg az utat.

LEGUJABB HIREK

NYOLCEZER MUNKÁSAT vette vissza november 23. án a Canadian Pacific vasútállalat New Brunswick McAdam, Ontario Carleton Place és North Bay műhelyeiben, továbbá a winnipeg, calgary és vancouveri főműhelyekben. ... HARMINCSETTEN sebesültek meg Torontóban, amidőn hibás-váltó-állítás következtében kialakult és a forgalmas uccán keresztbeült egy villamos kocsi. ... BOMBAMERÉNYSÉGET követtek Herriot francia köztársasági elnök vonata ellen Nantes város közelében. ... MEGNAGYOBBITTAK Ontario tartomány területét 5,320 négyzetmérföldnyi földdarabbal, melyet Manitobából hasítottak ki.

TUDJÁ ON MI A LEGOLCSÓBB - A "KANADAI MAGYAR UJSÁG" ELŐFIZETÉSE HETI 4 CENT KIADÁSÉRT MINDENRŐL TÁJÉKOZTATJA A "MI LAPUNK"

KIBUJT A SZEG

A ZSÁKBÓL!

Híába, az ördög so' nem alszik! Legalábbis a közmondás szerint. Erre vall azonban egy újabb "terv" — a sok közül — mellyel egy merész gondolkodású amerikai meg akarja oldani a Szent-Lőrinc folyam szabályozásának Kolumbusz-tó-jását. A nagy probléma ugyanis felvetődött a washingtoni szenátus külügyi bizottságának legutóbbi ülésén, melynek a magyarság elnyomott millió érdekében súlyos szavát felemlő idahóli szenátor: William Borah az elnöke.

Egy Peter Tea Eyck nevű new-yorki üzletember ugyanis — kinek ősei már mint hollandus kereskedők telepedtek meg Északamerika földjén s így a "vérben van a bizniss" — azt ajánlotta az Egyesült Államok kormányának, hogy — vásárolja meg Keletkanadát. Magánál a gondolatnál is érdekesebb azonban a tervnek az a része, mely az adás-vétel mikéntjét szeretné lebonyolítani, valóban ritka szellemességgel pénzügyi akrobata-mutatvánnyal.

Lássuk csak, hogy miről is van tulajdonképpen szó. Mr. Eyck, aki a New York állambeli folyami és tengerhajózási társaságok megbizottja, természetesen kézzel-lábbal kapálódik a St. Lawrence-csatorna megépítése ellen. Hogy isne! Hiszen csak természetes, hogy ha a nagy tengeri teher szállító-gőzösök a Nagy Tavakon úgyszólván egészen a préri kapujáig hajózhatnak, ugy csökkenni fog az Egyesült Államok keleti tengeri kivitelinek forgalma, sőt az amerikai áruforgalom egy része is Keletkanadán keresztül bonyolítotték le.

Na már most az, aki félti az irháját, védekezik a maga módján. Így ez a holland származású amerikai is gondolt egy merészet és nagyot. Azt ajánlotta a washingtoni kormányának, hogy engedje el Angliának millióidokra rugó hadiadósságát, ha ezért az angolok lemondanak az Egyesült Államok javára Keletkanada birtokáról. Már az egész kérdésnek ekkénti beállítása is páratlanul fantasztikus, hátha még az egész megoldás ugynevezet mázát megkapargatjuk és leleplezlenül előbukkan annak a varázs-fazéknak az alapanyaga, melyben az amerikai pénzügyvilág Kanada számára kotyvasztja a mérget.

A tömegek s a látszat kedvéért persze előhuzigálnak mindenféle kieszt büvész-trükköt, mellyel takargatni akarják a valót, már mint azt a szándékot, hogy a St. Lawrence-csatornából soha se legyen semmi. Tehát most, amidőn Angliának mintegy 100 millió dollár kellene fizetnie a mérhetetlen hadiadósság kamatja gyanánt, kedvezőnek látszik az alkalom arra, hogy a keletkanadai csatorna-építést megakadályozni akarók ezt is felhasználják egy kis zavarokért.

Attól eltekintve, hogy végeredményben sem Kelet- sem pedig Nyugat-Kanada éppenny meg Anglia birtoka, mint ahogy van nem volt ostromtal tulajdon a háború előtti Magyarország, számtalan más akadály van annak, hogy Anglia "eladja" Kanadát az Egyesült Államoknak. Ezek között talán legnyomósabb ellen-érv a keleti tartományok, főleg a csatorna-építésben leginkább érdekelt Quebec tartomány nagyszámú francia lakossága. Ezek a benszülött kanadaiak bizony nem hajandók

jelenlegi befolyásukat és függetlenségüket feladni semmiféle amerikai paktumért — különösen ha annak gyümölcset, vagy legalábbis előnyeit Anglia élvezné, már tudnillik, hogy nem kellene adósságát megfizetni.

De hogy mindennél is sokkal nyomósabb okok szólnak a St. Lawrence völgyével való kereskedés ellen, az is bizonyos. Kétségtelen ugyanis, ha a megvalósíthatatlan terv mégis létrejehetne, az amerikaiaknak legfontosabb és legsürgösebb dolguk volna, hogy a csatornát lezárják. Lényegében a dolog ugyanis nem sokban különbözik a cseh-szlovákiai helyzetől. A cseh "testvérek" is ígértek fűt-fát, míg fel nem "szabadították" a szlovákokat; most pedig hova jutottak a szlovákok? A cseh nagyiparosok egyszerűen megvásárolták a nekik "piszkos konkurenciát" okozó fémgyártási gyárakat, hogy azok kapuit örökre bezárhassák. Végeredményben ugyanígy állunk a St. Lawrence folyamvidékének eladásával is.

Kanada nagyrészt megtette a magáét, most az Egyesült Államokon volna a sor, hogy a St. Lawrence-csatornát nemzetközi víziúttá fejlessze és számtalan közép-amerikai szárazföldi várost hozzon közvetlen összeköttetésbe a tengerrel. Ez azonban nem érdeke azoknak, akik az Atlanti Óceán partján szereztek meg — és féltik! — a maguk millióit. Igaz, hogy az Egyesült Államok jelenleg talán még súlyosabb válsággal küzd, mint Kanada s így első sorban is a bajok enyhítésére kell még megmaradt vagyonát fordítania, nem pedig nagyarányu beruházásokra. Az az egy viszont bizonyos, hogy Keletkanadának fogalmat, kényeret, jövőt jelent a St. Lawrence csatorna kiépítése. A jövőjét pedig senki sem szokta eladni, legkevésbé annak, aki azt a — saját maga hasznára fordítaná.

Beszélgessünk

A környezetet rendszerint kritika alatt áll. Nyugaton egy kis falucskától az a hír terjedt el, hogy jobb körökben, hogy tisztességes család ott nem nevelhet gyermekeket. De egyetlen egy olyan "tisztességes" család se vállalkozott arra, hogy javítsa annak a lebecsült falunak a hírnevét.

Tény, hogy a környezet épp olyan szerepet játszik az ember életében, mint a jó munkát és a jó karban tartott kert a növényekre. És akik felőspérték a környezetet kivétel- és pótolhatatlan értékét, azok meg is választják a magukhoz illő környezetet. S mégis ez nem más, mint félmunka vagy éppen a könnyebb fele az igazi munkának. Ugyanis ilyenkor a környezetet főként csak kihasználjuk.

A legjobb környezet sem létezik önmagáért. Ami jó van benne, az másért is van, nemcsak saját magáért. És valamilyen környezet csak akkor tartja meg igazi értékét, ha nem tisztán önmagáért rendezkedik be. A haladás és a növekedés biztosítéka az, ha a környezet figyelmű és a tevékenykedési tere mindig nagyobb, mint amit hivatalból annak körülírnak. Nekünk, új és régi kanadásoknak, jó ezt tudni. Mert nemcsak arra kell ügyelnünk, hogy mindenképpen finom és megfélelő környezetet alkossunk, hanem, hogy a saját környezetünk másokat is szolgáljon általánosan, gyarapodással. Aki azonban csak magára gondol, az fog, aki másra, az nevededik. Így van ez a környezettel is. Bármilyen környezetet csodá-

latosan meg lehet javítani, ha többször gondolnak a befektetésre, mint a kiaknázásra. De nemcsak egyeseknek, hanem a környezetet mindenképpen tagjának kellene ezt gyakorolni.

Viszont a szellemi és erkölcsi kincsek a legértékesebb befektetések valamely környezetben. Képesség után kellene értékelnünk az embert.

Minden képesség fejleszthető, sőt meghatározható.

Aki képességeit vasszorgalommal fejleszti s az általános képességekre tesz szert, nagyobb és értékesebb ember, mint az, aki mint csodatehetség születik erre a világra s nem kamatoztatja a tehetségét nemcsak a saját, hanem a mások javára sem.

A világ sorsát az átlag-ember fogja eldönteni. S hogy ez a sorsvetés ne legyen végtelen, feltétlenül szükséges, hogy az átlag-ember is éljen a képességgel helyesen.

A képességek nagy része nem könnyen használható. Milyen benn rejlenek az emberi adottságban s azokat ki kell onnan bányászni, mint a gyémántot az alsóbb földrétegekből.

Már éppen eleget élt az emberiség, hogy az ember számára a külvilág másodrendűségét megállapíthassa. Nincsen egyéni vagy emberi érték a csillagok tengerében, hanem csak mérhetően messzelejtő egymáshoz viszonyítottak. A világegyetem hihetetlenül gazdag titkokkal, de a nem testi tökéletesebb az embert. Tehát az ember belvilága lehet csak színtere az ember igazi emelkedésének és kifinomulásának. S micsoda lehetőséget nyújt itt a különféle ké-

Magyar győzelmek a nemzetközi sportkrónikában

Az elmúlt napok sportkrónikáiban bővelkedik nemzetközi győzelmekben, figyelemreméltó rekordteljesítményekben, amelyeket a magyar versenyzők a legkülönbözőbb sportágakban értek el. Egyetlen napon futball-listáink a csehek és a németek, ökölvívóink pedig a bajor válogatottnak fölött érték el a sikereket.

Az amatőr válogatott csapat pompás szerepelt a csehekkel 8:3 arányban kényszerítette megadásra. Ez a győzelem különösen becses, mert ezzel a magyar csapat az Európa Amatőr Kupáért folytatott küzdelemben az élre került s a nagy arányú győzelemmel jelentékenyen javított általános gólarányán. A csapatnak már csak két mérkőzése van hátra s mai kiütő forrásával az összeszokottságával valószínűleg meg is nyeri az értékes díjat.

Kevésbé üdítő látvány volt a magyar profik küzdelme a németek ellen, s hogy a magyarok 2:1 arányban nagynehezen meg is megnyerték a mérkőzést, az nem annyira a magyarok jószágán, mint a német csapatok jószágán, mint a német csapatok jószágán, mint a német csapatok jószágán, mint a német csapatok jószágán, mint a német csapatok jószágán.

A profizsionisták kötelességei szerűen robotoló játékaiknak és az amatőrök lelkes, lendületes, erőteljes akaratú duzzadó szereplésének bírálatánál ismét levonhatjuk azt a tanulságot, hogy a futballprofizsionizmus Magyarországán túlélte magát, nem tudja betölteni hivatalát. Ezért vagy a leggyökeresebb rendszerváltozásra van szükség vagy ha ezt senki keresztülvinni nem tudja, úgy adja át helyét a profizsionizmus ismét az amatőrizmusnak, amely még a mindent fizető kíméletlenégytelnyomó profizsionizmus mellett is fejlődni és virágozni tud.

Klubcsapataink közül sikeresen szerepelt külföldön a Budapesti Vasárnap 2:2 arányban döntetlenül játszott a FC Torinóval, míg kedden 3:0 arányban legyöz-

te a Casale FC-t. Mindkét olasz futballcsapat az élite klasszis-hoz tartozik.

Harmadik nemzetek közötti győzelmüket a magyarok az ökölvívósporthoz érték el. A Belketov-cirkusz zsúfolt arénájában folyt le a nyolcadik bajor-magyar válogatott viadal, mely 11:5 arányban az ötödik magyar győzelmet eredményezte. A bajorok valamennyi súlycsoportban méltó ellenfelei voltak az ugyancsak tartalékosan fel-

telemesebb alapon éljük napjainkat már csak azért, hogy utódainknak tökéletesebb alkalmat adhassunk a boldogulásra. Az átöröklés nem a véletlen játéka. Epp olyan pontos és csatlakozó törvények játszanak közre, mint a csillagok járásában. Minden természeti törvény csak egy áldás, ha az ember azt nem keresztezi. Tehát nemcsak fel kell ösmerni a törvényt, hanem azzal a lehető legteljesebb összhangzásba kell jutni.

Bölcsen él az, aki tanulmányozza és amiben csak lehet, alkalmazza a természeti törvényeket, valamint maga is alkalmazkodik azokhoz. Annak az élte nem áldozat lesz, se a véletlennek az üldözőtje. S nem is lesz az az ember roncs, egy kihasználható valaki, vagy egy fél nem ösmert senki, hanem lényeges szerepet tölt be az emberek életében. Az átöröklés törvényei oly közel esnek mindenki életéhez, hogy azokat bárki tanulmányozhatja közvetlen közelről. És ha igénybe veszi azokat a lehető legjobb szempontból, áldott emléket hagy maga után.

Szép sikerrel szerepeltek tornászaink a németországi Frankfurtban, ahol Pelle nélkül is valamennyi egyéni számban az élre kerültek, sőt ezenkívül egy csomó helyezést értek el. A csapatversenyek eredményei: 1. Frankfurt 1900 pont. 2. Budapest 1873 pont. 3. Luxemburg 1717 pont. Az összetett bajnokságban elért győzelemért Péter a Jahn-plakettet kapta. A magyar együttest a német tornász szövetség további vendégszerelésre hívta meg Stuttgartba és Langerfeldbe.

A Magyar Athletikai Club két napos atlétikai versenyé mindössze három számból állott, de ezek közül is kétöbön értékes eredményt születtek. Az egyik Szabó Miklós nevéhez fűződik, aki a 10.000 méteres síkfutásban 32 p. 25.8 mp.-es idővel új országos rekordot állított fel, a másik a súlydóbt ötös csapatverseny 12.97 cm.-es legjobb országos eredménye.

Asszonyoknak

MacDONALD feltalálta a fohagyás puddingot. MacDONALD, a skót bányászcsaládból származó angol miniszterelnök, mint konyhaművész mutatkozott be a napokban a londoni szakkácskiállításán. A kiállítás célja az volt, hogy közismert em-berek adjanak ötleteket az angol szakkácsoknak s elösegítsék hogy a meglehetősen egyhangú angol konyha egy kissé változatosabb legyen.

Különböző érdekes étel-ritkások kerültek kiállításra és minden tá mellett ott volt a fel-találój névjegye. Általános fel-tüntetést keltett a fohagyás pudding, amely mellett MacDONALD miniszterelnök névjegye diszlett. A szakkácsok szerint a fohagyás pudding izletes — csak egy kissé erős az illata.

Az angol miniszterelnök "találmányát" nyugodtan emleget-hetjük azoknak, akik furcsának találják, ha mi magyarok nem vetjük meg a fohagyás-puddingval iszesített húsfilétet, például a rostélyost vagy a kolbászt Szerintünk ezekben még is inkább illik ez a fűszer, mint a puddingba!

Asszonyoknak

MacDONALD feltalálta a fohagyás puddingot. MacDONALD, a skót bányászcsaládból származó angol miniszterelnök, mint konyhaművész mutatkozott be a napokban a londoni szakkácskiállításán. A kiállítás célja az volt, hogy közismert em-berek adjanak ötleteket az angol szakkácsoknak s elösegítsék hogy a meglehetősen egyhangú angol konyha egy kissé változatosabb legyen.

Különböző érdekes étel-ritkások kerültek kiállításra és minden tá mellett ott volt a fel-találój névjegye. Általános fel-tüntetést keltett a fohagyás pudding, amely mellett MacDONALD miniszterelnök névjegye diszlett. A szakkácsok szerint a fohagyás pudding izletes — csak egy kissé erős az illata.

Az angol miniszterelnök "találmányát" nyugodtan emleget-hetjük azoknak, akik furcsának találják, ha mi magyarok nem vetjük meg a fohagyás-puddingval iszesített húsfilétet, például a rostélyost vagy a kolbászt Szerintünk ezekben még is inkább illik ez a fűszer, mint a puddingba!

KÖTÖRÖK

IRTA: DEKÁNY ANDRÁS

A legtöbben úgy kerültek ide, hogy valamelyik hajnalon, délelőttön elindultak valahonnan, távol vidékről, faluból, tanyáról és talpáni kezdtek az ország-utat. Igen, majd mindannyian így kerültek ide, életék, senki, senki-emberek, akik elindultak egy hajnalon, ösi, ködös hajnalon, avagy verőfényes délelőttön onnan, ahol befellegzett a boldogulásnak! ...

Majd akad valami munka a városban — mondták bizakodva. No, igen, valami csekély csak akad! Istenem, ennyi ház és ennyi kémény ... nem ugyan az, mint arra, az ötven és kétfőszáz kilométerek mögött! Legalábbis: talán, elvégre a házak nem a földből teremnek, nővekednek elő, mint a hegyek és a csepőkövek barlangjai. A házakat ember-kezek építik, rakják össze szépen, téglát téglára.

Halló, nem kellene két erős kéz? — mosolyogtak be a kapukon. — Ugyancsak bírjuk a munkát, abban nőtünk fel! És kínálgatták az izmokat, karjaikat, vállaik erejét. Kezdetben mosolyogva, majd eltorzulva, remegő állkapcsokkal, kidül ledt pófacsonatokkal és vacogva, ahogyan multak a napok s szaporodtak a házak, ahonnan visz százeletek: de hogy, minek az az erős kéz, nem kell az semmi-re!

Néztek ide — felelték vissza és megmutatták a gyáruk udvarait, a műhelyek üreségét, a raktárak némaságát. — Mire kellenének, minek? Valóban ... hogy megváltozott a világ, a régi, a jó. Olyan itt is minden, mint arra, falun, tanyán: üres, kiszikkadt, megrozsdásodott és zajtalan. Szegény, elkoldusodott, pókhálós.

Gergely is így jött el, elfáult ember rongyos és tépett, elkoptatott. Többet-magával jött, fa-

lubelekkel és az országutakon megismert másokkal, akik épp olyan kiszikkadtak voltak, mint ő és épp úgy a munka után, a kenyér után mentek. — Hová, hová tartasz? — kérdezték ha összetalálkoztak. — Arrafele, arrafele — és ész-szaknak mutatnak, vagy nyugatnak, amerre a város van, elterül improzans téglaleletével.

De ő is csak úgy járt, mint a többi. Híába jött és híába vár. Nem akad munka, vagy ha akadt, akkor is kevés kenyér jött vele, barnának se mondható, de a feketénél is feketébb kenyer ... Egy délután történt azután vele, hogy összehozta a sors régi társával, katonapajtsával, aki valahol dolgozott, valószínűleg telepen.

Jöjj oda — szóló neki és biztatta, budította, hogy talán akad ott munka, újabb embernek, talán. — Hiszen kemény-kötésű vagy és a munkavezetőknél bizonyára megfelelsz. Szaladó csillék, apró vasuti kocsi között vette le a kalapját a munkavezető előtt. Körülötte szaladgáltak azok a kis masinák és szállt a por, mint a malomban a liszt finom fehérsége, néha zuhant valami és sustorogva hullt a csillékből kifeje a kö. Itt állt, ebben a forgatagban és kezében tartotta a kalapját, megtört nagy alázatában, hogy talán mégis sikerül és olykor megtörülheti a homlokát végre már, a munka melegeben.

No, igen, igen — motyogta a munkavezető és kicsit meg-bokszolta a vállánál, hogy elég-e erős-e, bírja-e majd a munkát. — Jó, hát állj be, majd adok neked valami helyet ... Gergely föltette a kalapát, ba-tyuját a bőna alá vágta és ment a munkavezetővel, akit Kernácsnak hívtak, szólítottak errefelé. Sineken mentek át, dombokon, állványok között és egy napfényben, lapos területen — halo csakugy szikrázott minden, kápráztatta a szemet a csillámló kö — megálltak. Embe-

rek voltak itt, taktusra hajlítottak, gépies emberek. Kezükben hosszonyelű kalapács, mely úgy járt, mint a kar, magabizal lendülvé olykor, majd lezuhanna. Egyik a másik mellett soraközött és csak olyan ágyékkötő-féle volt rajtuk, más semmi. Testükről folyt a veríték, ösz-szekeveredve a tapadó porral, csikokban és ereszen. Kernács végigtelített az embereken, elégedetten és öntelten, majd felkapott egy kalapácsot:

Látod — mutatta Gergelynek — így kell tartani. Egyéb-ként a többi talán tudod: felpapírozni ezeket a nagy kockákat, szépen és ügyesen ... ennyit az egész. Holnap hatra légy itt.

Bizony nem volt könnyű ez a munka, sőt végtelenül nehéz volt, ha már órákig ütögette az embereket a köveket és órákig nem egyszemdített föl. Megérezte azt a váll, meg a derek — de mennyire meg! Különbö a szemeknek sem volt hasznára az a sok, százával felpattanó, ropogó köszilánk. Észre se lehetett venni és zupsz, már ott volt a szemhéján az az apróság, hogy vinné el az ördög. A leghevesebb volt ítés előtt behunyni a szemet, majd kinyitni, mikor fölemelkedett a kalapács Szóval, pislogni folyton, mint a csibe. Buta dolog volt és fárasztó.

Mindenki kapott egy kupac követ, azt kellett elfogyasztani, megörni szépen, apróra, kora reggeltől késő estig. Napkelte-től napnyugtáig. Voltak, akik gyorsabban végeztek, de a legtöbb nem bírta ugy az iramot s még besötétedéskor is kilódtak a kötőrésszel. — Mi lesz már, siessetek! — jött ilyenkor Kernács és handabandázott, hogy micsoda lassu a népség, talán bálozni jobb lenne ... Valaki megszólalt, hogy bizonyára ... és Kernács toporzékolni kezdett:

— Még feleselsz, majd kicsérellek! Várj csak! ...

Különbösen egy legény haladt lassan a munkával, hosszú, sovány legény, ott, a második sorban a harmadik. Folyton köhögött és kapkodott a levegő után, percenként támaszkodott a kalapácsra, ugy erősitette magát. Már régen leborult a sőtét és még mindig ott volt. Egy-két ítés, egy-két köhögés — lehetett hallani az ilyenkor már csöndes telep távolabbi részén.

Az egyik este Gergely szalonázott a kupacok és maga elé meredt, gondolkodott. A család, az otthon, a távoli falu kavargott előtt és ahogy sem izlett a szalonna, a szomorú kenyér. Fölnézett.

Valaki sirt ott, a dombok között, az elveszött sötétben, hát-rább. Keservesen sirt, néha felsuklott és kétségbeesett volt ezt hallgatni, így ezen az estén, a néma telepen.

Gergely felállt, letette az elemózsiát és megindult a kupacok felé, olykor elbotolva, csuszva ... Jól sejtette, a hosszú legény sirt ott, ráborulva a kövekre, elnyulva, mint valami halott.

— Ejnye, szegyeled magad! — fogta meg a vállát Gergely. — Nem vagy már gyerek, hát miért bögsz? Lehalkult a legény, könyökere támaszkodott és megfogta Gergely karját: — Hogy miért? Na, halld, éppen elég okom van rá ... épp elég, én jó Istenem! Gergely odatérté, egészen melléje, és faggatta, kérdezte a köhögést. Az meg elmondta, hogy beteg a tüdöje, alig bírja már ezt, ezt a nehéz munkát, de hát muszáj, muszáj. — Fekszik a feleségem, a gyerekek meg nyolcnapos még ... hát érted?! Ilyen idővel és ilyen karokkal, de dolgozni kell. Mi lenne velünk?

Találkozás a nagyvilágban

Dániába megy Trockij — Sőt kap Amerika kárányra? — Megtalálták Buddha rejtékét — Balkáni módra fogadták az angol trónörököszt az ired — Uj orosz program az éhínség ellen.

AUSZTRÁLIA Perth városában most született egy házaspár 29-ik gyermeke 31 éves házasságuk óta. A ki. ún. egészségnek örvendő anyja 50, az apa pedig 61 éves. Mindegyik gyermekük életben van és a család ma is ugyanazon a farmon él, ahol az apjuk 32 évvel ezelőtt megtelepedett.

BRAZILIÁBAN eredményesen fejlődött ki a japánok letelepedése az elmúlt évek során. Különösen miután a brazil kormány nem nehezíti meg a japánok bevándorlását és a brazil lakossággal való keveredését is jó szemmel veszi. A kedvező körülmények következtében azután a japánok száma több mint 120 ezerre nőtt a dél amerikai állam területén.

LENGYELORSZÁG, Rumánia és Portugália területén nagy szabású villamosítási tervet akarnak megvalósítani a franciák, hogy ezáltal az angolok dunamelléki terveit ellensúlyozzák. Franciaország ugyanis hajlandó 680 millió dolláros kölcsönt nyújtani a németeknek, akik ezért a fenti országok vasutait villamosítanak és viszont nem árasztanak el többé Franciaországot olcsó áruikkal.

DÁNIA végre megengedte a szovjet-Oroszországból öökre számított volt hadügyminiszternek, Trockijnak, hogy három hónapra a kis királyság fő városában tartózkodhasson. Trockij eredetileg a Nyitra megyei Pöstyénben szerette volna reumáját kezelteni, de a cseh megtagadták tőle a beutazási engedélyt. Így a Stalin-féle rémuralmat ellenző volt orosz diktátor a Márvány-tengerbeli Prinkop szigetről a "Praga" nevű olasz teherhajón Kopenhágára vette útját.

MANDZSURIA északnyugati vidékére újabb ismét nagyobb japán csapatösszevonásokat rendelt el, miután Su Ping-Wen, a lázadók tábornoka 245 japánit tart fogva Manchuli városában, a szovjet-határ közelében. A Nonni folyó vidékén tehát a közeli napokban újabb harcok várhatók, miután a japánok le akarnak számolni a kínai "bandák"-kal.

EGYESÜLT Államokban szabad sör kimérését remélik a szomszám népmilliók karácsonyára, noha a bootlegerek azt sze retnék, ha továbbra is "száraz" maradna az ország. Ugyanakkor ma már nyit títok, hogy Colonel Robins-t, a szárazak ve zérét és Hoover elnök egyik hí zalmas emberét a tengerbe ful laltatták a banditák egy new yorki szeszcsempész-király parancsára.

FRANCIAORSZÁG új "I fe y rezesi" tervezetet nyújtott be a Népszövetséghez, melynek v z gálatánál elsősorban is a "lóla bakat" keresik az érdekelte álla mok, mert hiszen a franciák e zözsen gyökeresen akarják át alakítani az európai hadserege ket. A légi- és gáz-támadások megszüntetése mellett megene dnek a sorozást mérsékelt ke reték között, de a lakosság él emelése parancsnoksága alá hely lenének nemzetközi bonyodal mak esetén.

HONDURAS középamerikai államban kiterjedt forradalmi mozgalom kapott lábra, mely végül is valószínűsíti a belháború vá fejlődött. A kormányhoz hű csapatok és a forradalmárok kö zött napok óta heves harc fo lylik és az egymásnak ellent mondó távirati jelentések meg eveznek abban, hogy még bi zonytalan a háborúság kimenete le. Egylőre 300 halottat is mernek be a hadakozó felek.

INDIA népet valóságilag lár ba hozta egy angol szolgálat ban levő hindu tisztviselő, név szerint Chaudhury kutatásának eredménye. A vakmerő hindu ugyanis megtalálta Buddha rejtékét, melyet évezredek óta nem látott emberfia. A barlang belseje élénk világot vet a 2500 évvel ezelőtti élő vá ladalapító korának állapotaira.

PERU délamerikai köztársaság Yungay városába tért most vissza Borchers német tudós expedíciója, mely végre megtalál ta az Inkák legendás fővárosát. Az 1300 láb magasságban elte rülő fensikön eddig Jehér em ber által még fel nem fedezett épület-csoportokra bukkantak, melyek egy része még ma is ép nek mondható. A havasok ví zét vezető ivóvíz-csatorna ma is működik s a felfedezők is ez mentette meg a szomszám pusztulástól.

PERZSIÁBAN furcsa tör vényt hoztak legutóbb, mely nek értelmében minden egyes lakos kötelesek kalapot viselni. Érdekes része a rendelkezés nek, amely megálapítja a "tör vényszerű" kalap alakját, sőt mintegy három dolláros pénz bírságot, nemfizetés esetén pé di; nyilvánosság előtt való meg korhácsolást ír elő bírság gyá nylt felszedtetk a sineket, fel robantották a hidakat és rá

A közelmúltban prorrágott a saskatchewanai Lebert mellett az országszerte híres indián-iskola, melynek alapjait fél évszázaddal ezelőtt vetették meg az oblatás barátok. A háttérben látható Kappawa-tó partján fekszik ez az iskola-telep, melyet Kanada egyik legmintászerűbb intézményének tartanak. A vásárnap reggel 7 óra tájban villamos rövidzárlat következtében keletkező tűzvész három óra alatt teljesen elhamvasztotta a régi iskolapüleet, mintegy negyedmillió dolláros kárt okozván. A környék munkanélkülijeinek nagy örmére az oblatás-atyák azonnal hozzáfognak az iskola újjáépítéséhez, egy modern épülettel gazdagítván a Gu'Apelle folyó festői völgyét. (A "North-West Review" felvétele)

cultunk ki oda. Tánctulajnál-got rendeztek a tisztelünk. Csárdást táncoltam. Kik voltak a táncosai? Leventék és tüzőltők. Áruja el, hogy miket vásárolt Budapestén? A hollywoodi szépasszony fel-sorolta: Először is vettem egy gyó nyóru magyar nemzeti díszru háát, ezt fogom viselni a legkö-zelebbi koztümhálón Holly-woodban. Minden filmsztár á-mulni fog. Vettem három kaló-taszegi babát, játékokat és há-rom piros-fehér-zöld yo-yót a gyerekeknek, vásároltam kula-csokai ajándéka óceánuli bá-rátáinak, vettem régi magyar

Ékszereket, rengeteg kézimun-kát és csináltattam egy garni ur-ra asztaineműt, ez csak egy hó-nap múlva lesz készen, majd visszajönök érte. Kedves férje mit vásárolt? — Ó csak pénzt adott a vá-sárláshoz. Ajándékba kapott Fe-jő Pálótól egy karikás-ostort, ritka-becsű kézimunka, csontfa ragas; nagyon büszke rá, hátha még pattogatni tudna vele! Harold Lloyd még a pályaud-varon is szorgalmasan osztogat ta névalírásait. Boldog közsé-gben éppenugy felismerték, mint Budapestén. Százötven autogra-mot osztott ki boldogi falusiak-nak.

Háziorvosunk Levelesládája

Lapunknak sikerült Dr. Biró Károly közreműködését megnyerni abból a célból, hogy mindazon honfitársaink is kikérhessék tanácsát, akiknek a nagy távolságok miatt nincs módjukban ét rendelésében felekedni. Ezen rovatunk keretében Dr. Biró teljesen díjtalanul az felvilágosítást minden olyan olvasóknak, akiknek előfizet- se rendezve van. — Akik kérdéseire Dr. Birótól magánleveleket várnak, ezt is ingyen kapják, ha előfizetésük egy évre előre rendezik. Levelét az előfizetésével együtt küldje a "Ka-nadai Magyar Újság" címére: 375 Hargrave St. Winnipeg, Man.

Ez uton is felhívjuk honfitársaink figyelmét, hogy Dr. Biró csak teljes névalírásal és pontos címmel ellátott levelekre válaszol, de bárki tetsző szerinti jellegt adhat még azenküül, ha még nevének kezdőbetűit sem akarja nyilvánosságra hozni.

A csukamáj-olajról (Folytatás)

A gyermek vitaminszüksége-ténél más a helyzet, mint a felnőtteknél. Amíg jó és kellő mennyiségű anyatejet kap a csecsemő, addig fejlődése bizto-sítva van. A zavarok csak az el választás ideje után mutatkoz- nak. Az elválasztott gyermek nem élhet a felnőttet változatos étrendjén, érzékeny gyomra azt nem bírja, az ételét tehát meg kell válogatni és ez rendszerint a lisztfélékkel való egyoldalú tápláláshoz vezet. A gyermekek az élet első éveiben tejrre, vajra, tojásra és fozelékra van szüskése. E vegyes táplálék bő ven tartalmazza az élethez szük séges fehérjéket, zsírokat és cukrot, valamint a vitaminok nagy részét. A hiányzókat csu kamáj olajjal pótolhatjuk. A gyermekek általában jól tűrik a csukamájolajat és egy kávéska nányi nagy mennyiségű vita- mint vizs be szervezetükbe.

A csukamájolajnak különösen jó hatását észlelték a követke-ző betegségeknél: lassu vagy megakadt növekedés, skrofuló-zis és vérszegénység. A sápadt s óvány és rosszul táplált gyer-meknek könnyen esnek a külön-féle fertőző betegségek áldozatául, könnyen szereznek meg-hűlések és tüdőbetegségeket. E betegségeknel a csukamájolaj hasznos, mert a gyermekek el-lenálló erejét fokozza. Legmeglepőbb a csukamájolaj hatása az angolkórnel. E betegség a gyermekek csont-fejletésében okoz zavarokat. A görbe lábak, szük medence-cson tok majdnem kivétel nélkül az angolkór következményei. Az ellene való védekezés az utóbbi évek legnagyobb orvosi vívmá-nya és ma már bátran mondhat-juk, hogy kellő felvilágosítás mellett hamarosan el fogjuk azt az időt érni, mikor az angolkór a már elfeledett betegségek kö-zé tartozik majd. A csukamájolaj rendszeres adagolása nem-csak meggyógyítja a már fenn-álló angolkórt, hanem ha az anya szedi a terhesség ideje a-latt, megelőzheti ezzel a gyer-mekének a betegségét.

A.P. Montreal. A közölt tü-netekből a betegségét felismer-ni nem lehet. Az orvosi vizsgá-latot szükségesnek tartanam, hogy hátfájásának okát megál-lapítsák, mert lehet hogy vala-milyen kezdődő tüdőbetegségről van szó. Ideges panaszai lehet, hogy a fenti bajjal vannak

összefüggésben de az is lenev, hogy ön csak az egyike azok-nak, kiknek idegei a mostani sulyos viszonyokkal nem tudnak megküzdeni. Igyekezzeék helyze-tét átgondolni és megnyugodni, mert kiegyensulyozott idegek- kel a legsulyosabb válságon is keresztül tud lábálni.

S. L. Sask. Fintalembereél az étkezés utáni gyomorfájdalmak és gyomor égeseknek több oka lehet. A leggyakoribb a tul- ságos sok sav a gyomorban; a-minek a képződését a túlfűsze-rezett étel-ek, alkoholos italok s a dohányzás segítik elő. A sok sav ellen megfelelő étkezéssel kell védekezni, sőt egy-két hétig nem ártna tejes és kásás étel-ekkel élni. Ha ez idő alatt ál-lapota nem javulna akkor a nagy távolság ellenére is kerese-n fel egy orvost, aki X sugár-eral meg fogja gyomrát nézni es megállapítani, hogy nem gyom-orfelfekly okozza-e a panaszoka-t. A gyomorfelekly esetében sem kell azonnal operálásrá gondolnia, mert több mint a fe-lében az eseteknek a diétás és orvosságos kezelés eredményes.

Sz. F. C. Az alkán levő seb miatt, mely nem akar meggyó-gyulni, azonnal forduljon orvoshoz, mert ötven éves korban azon a helyen rosszindulatú da-ganát keletkezhetik, amit csak orvos tud felismerni. Ha ilyen-ről van szó, akkor a korral idő-pont nagyon fontos, mert elein te kis műtéttel is jó eredménye- ket érnek el, míg később kiter-jedt műtétek is csak bizonyta-lan eredményvel járnak. Ne késlekedjék!

INDIA népét valóságilag lár- ba hozta egy angol szolgálat ban levő hindu tisztviselő, név szerint Chaudhury kutatásának eredménye. A vakmerő hindu ugyanis megtalálta Buddha rejtékét, melyet évezredek óta nem látott emberfia. A barlang belseje élénk világot vet a 2500 évvel ezelőtti élő vá ladalapító korának állapotaira.

IRORSZÁG északi, azaz a brit kormányzástól még nem függetlenített területén múlt csütörtökon nyitotta meg Ed-ward angol trónörökös a Bel-fast mellett Stormontban épült új képviselőházát. Bárha 12,000 főnyi katonaság állt scria'tat s vigyázott az angol trón váromá nyosának életére, mégis sokhe-lyütt felszedték a sineket, fel robantották a hidakat és rá

FOGLALÁS HELYETT AZ ADÓSSÁGRENDÉZÉS TÖRVÉNYES VEDELMEÉT

A TERMÉNYÁRAK KÖLT-SEGEN FELÜL EMELE-TESTÉT — A KÖZIGAZGATÁS EGYSZEROSÍTESÉT, AZ ADÓTERHEK CSÖKKEN-TESTÉT — AZ IPARI CIK-KEK S A VASUTAI FUVAR DIJAK LESZALLITÁSÁI

Farmer Tudosító

A BURGONYA-TERMÉS az idén messze a tavalyi alatt ma radt s ennek tudható be nagy-részt a piaci árak emelkedése. A tavalyi két és félmillió tonna burgonya helyett ugyanis az idén csak egy és háromnegyed millió tonna termelt. A keleti tengeri tartományokban alig termelt valami az idén, Ontario ban pedig, mely a kanadai bur-gonyatermés negyedrészét szol-gáltatja egymillió dolláros kárt okozott az időjárás, ugyhogy a termelők az idei burgonya egy ötödét nem értékesíthetik. Az árak eséséről tehát egyelőre szó sem lehet.

A SZENA-TERMÉS országos viszonylatban az idén körülbe-lül ugyanannyi volt, mint ta-valy. Az akkerenként elért átlá-gos termés-eredmény a követ-kező: löhere 1 és fél, lucerna 2 sok jelek szerint huzamosabb és fél, takarmány-kukorica (csa lamádé) 8 tonna akkerenként.

A BUZAPIACON mutatkozó katasztrófális árfolyam-zuhaná sok jelek szerint huzamosabb és fél, takarmány-kukorica (csa lamádé) 8 tonna akkerenként.

A TENGEREI áll ellen legske-resebben a kanadai száraz idő-járás veszélyeinek, legalábbis így találta a -saskatchewan Swift Current melletti — tehát a préri legszárazabb vidékén el-terülő — kísérteti gazdaságban Bár a kukoricafajták általában kiadós eső esetén fejlődnek leg-jobban, mégis sokkal inkább bírkák a szárazságot, mint bár-mely más vetemény s a szélvi-harokkal szemben is dacolnak.

Igaza van! kifizetődik HA MAGA "SODORJA" dohánnyal

Ezt állítja ezer és ezer megelégedett dohányos, aki tapasztalatból beszél. Legalább 50 cigarettát sodorhat egy 20 centes Turret Fine Cut csomagból. És hozzá mindenegyes cigarettá izeni fog. Minél többet sodor, annál jobban megkedveli.

15 és 20 centes csomagokban, valamint 1/2 fontos bádogdobozban.

Ingeny Chantecler cigarettá-papír minden csomagban.

TURRET FINE CUT

(FINOMRA VÁGOTT) Cigarettdohányt

A „Kanadai M. Ujság” számonként 4 centért az alábbi üzletekben kapható:

Montreal Que. Könyvek, folyóiratok, újságok, író és papíráruk. HARTMAN'S Stationery Store 1:53 St. Lawrence Blvd.

Toronto Ont. Könyvek, folyóiratok, újságok, író és papíráruk. COLUMBIA MUSIC CO.

Könyvek, folyóiratok, újságok, író és papíráruk. UKRAINIAN BOOKSELLERS 195 Queen St. West.

Könyvek, folyóiratok, újságok, író és papíráruk. UKRAINIAN BOOK STORE 393 Queen St. West.

UNITED CIGAR STORES 3104 Dundas Street Mindenféle pipa- és cigarettadobányok. Újságok, folyóiratok stb

HAMILTON, Ont. ALEX A. KELEN LIMITED Pénzküldés — Bevándorlási engedélyk — Óhazai árucikkek nagyban és kicinyben — Óhazai bűtyögek.

Kitchener Ont. Újságok — Folyóiratok, — Szivarok, pipa és cigaretta dohány S. JAROSZ 334 King St. West.

Winnipeg, Man. GEORGE SZABÓ 302 McIntyre Bldg. 418 Main Street. Pénzküldés — Hajjegyek — Bevándorlási engedélyk — Kirazásadatok

SATURN IMPORTING CO. Higgins Ave. a CPR szállodák szomszédságában közel a Main Street-re.

MOLNAR GYULA 700 Main St. — "Home Cafe" Etterem és Billiard, a magyarok találkozó helye.

Melville Sask. Minden pénteken megvehető a "Kanadai Magyar Ujság" legfrissebb példányát SIPOS GYÖRGY a Market-tel szemben.

Stockholm Sask. Magyar pártold a magyart. Friss gyümölcs — Hűlté italok — Magyar cigarettadobány és bűtyök kapható BIRÓ PÉTERNÉL

Lethbridge Alta. Magyar Otthon Szálloda SZARKA JÓZSEF 406 — 4th Ave. South PIPA és cigarettadobány, bűtyök és papír is kapható.

Edmonton Alta. Telepítési iroda — Pénzküldés — Hajjegyek — Bevándorlási ügyek LUKÁCS LAJOS 10315-36th St.

A montreali „Bethlen Kata” Növényesület megértette az idők szavát

Zord idő fagyos szele sivit el Montreal felett! Itt az első hó, külszöbön a hosszú tél és a munkanélküliség szomorú táborra tavaly óta csak megnövekedett.

HOGYAN FÖZHETÖNK HAMAR JÓ ÉTELEKET

XVIII. Lajos tréfás kérdéssel fordult egy napon az egyik udvari embe rhész:

A király megjegyzése szellemes és találó, mert a jó étel a mindennapi élet kedves örömei közé tartozik. Sokszor fáradtan és kedvetlenül

Receptjeinket a francia konyha szerint állítottuk össze, ezért a leglényegesebb a jó háziasszony is kegyeret keres, ezért a főzést alig jár ideje. Könyvtink ebből a babból a ma fáradhatatlan, sokidőnyi asszonyt kiráskodik, mert 100 olyan kirobált recept közül válogathat, amelyek szerint az ebéd 20 perc alatt kés.

Irjon anyanyelvén a következő címre CUNARD LINE, 278 Main Street, Winnipeg, Man.

CUNARD

köznek a híján. A városi vezetőség insztagációjára a legjobbat, karaktár mellett sem elégséges; a kiutat segítélek, még ha rendszeresen kapják is az illetők, csak parányi könnyítést jelentenek, de távolról sem fedezik az élet szükségleteit — még a legelembeket sem. Szenvetű honfitáraink nehéz sorsa keserűvé teszi mindnyájunk száját.

Vajjon ki maradhat közönyös ha testvérei éheznek és fáznak? Ki nem érzi, hogy mit jelent a nélkülözés? És ki nem tudja, hogy az emigrációban való nélkülözés mindenkéül súlyosabb, fájóbb és leverőbb? Az idegenben nemcsak az anyagiakat nélkülözök ember, hanem az otthon melegét nélkülözök testvér is szenved ezért nemcsak egyszerű emberi, hanem kétszeres testvéri kötelességünk is segíteni szükségbe került honfitársainkon, kik magyar szíveinkhez legközelebb állanak.

Ma, csökkenő munka vagy le szállított óráber mellett is, még jut kenyér, de holnap talán már csatlakoznunk kell ahhoz a táborhoz, melynek száraz kenyéremel már régen alig jut egybe. Mit csináljunk tehát? ... Segítsünk a meddig lehet és a menyinyire tudunk! Adjon mindenki, a ki még adhat és adjon annyit, a menyinyit adhat! Ha keveset is; sok kicsi sokra megy segítségük letérülni azokat a könyveket, a melyeket eddig csak a nélkülözés, ezental még a hided is sajtot ki szegény honfitársaink szenvedő szeméiből.

A montreali reformtárs „Bethlen Kata” növényesület, élén elnökével, Fehér Mihállyal tisztelőket aszszonyal, megértette az idők szavát. Kedvesen, jószágon, ügyesen és okosan azt a segítő-formát választották, a

Látogassa Meg Az Ohazát Idén Karácsonykor

Vegyen részt megbízottunk szégyelmes Vezetése alatt álló Cunard Kiránduláson Európába.

Indulás az SS "SAMARIA" Halifaxból December 17-ikén A kirándulás szervezése a Szent Raphael Egyesület kezében van. Az utazás összes részleteit mi intézzük és közvetlen vonatokkal visszatérünk Ónt Prágába, Budapestre, Bécsbe, Zágrábba, Berlinbe, Cernowitzba, Varsóba, Belgrádba, vagy akármilyen más központba Európában.

A Cunard társaság a legérőbb hajók szolgálata az Atlanti Óceánban — az ellátás kitűnő, nagy és kényelmes kabinkok állanak rendelkezésére, családok, asszonyok és gyermekek részére különleges figyelem.

Olcso Vasuti és Hajjegyek.

FIGYELŐ HUNGARIAN OBSERVER

100 Park St. S. Hamilton, Ont. \$1 PER YEAR — \$1 EGY ÉVRE A KANADAI REF. EGYHAZ (PRESS. CH. IN CANADA) MAGYAR TAGJAINAK LAPJA MAGYAR S ANGOL CIKKEKBEN HITET, HAZAFISAGOT, BENNSZÜLTŐT S BEVANDORLÓK KÖZT MEGÉRTÉST HIRDET

hol kérnek, de egyben adnak is. A tavalyi jótékony-ságuk folytán kiürült egyesületi pénztárt a jótékony-ság javára ismét meg töltendő, műkedvelői előadásokat, szép mulatságokat, bazárt vettek fel a programjukba, melyeknek mindegyikénél a közönség szinte többségben kap szórakozásban, mint amennyit ad a szerény belépti díjakban, melyeknek összege mindenkor, teljes egészében, inéséget szenvedő magyar testvéreinknek jut.

November hó 13-án este, a Flamingó-Hall nagytermében volt első ilyen jótékony-célu estéje ennek a felettéredmes nő-egyesületnek, mely alkalommal, műkedvelői előadásban, Kovács Lily, színművésznő felléptével rendezésében, Herczeg Ferenc bájos életképe, "A Gyurkovics Lányok" került színe s bár ez a darab a műkedvelő képességeket tulságos-erős próbára teszi, az összes szereplők valóban dícséretreméltó igyekezettel fáradoztak a nehézségek leküzdésén s tehetségük legjavát adták a darab érdekében, mely megérdemelt tetszést aratott. Kovács Lily színművésznőn kívül, kinek tehetségét a növényesület úgy a színjátszás, mint a rendezés terén oly előnyösen ismeri Montreal magyar közönsége s ki mindkét térer a szokatlanul jut ezuttal is, örömmel látottuk Montreal magyar kolóniájának ösmert és népszerű műkedvelőit, a kik a hozzánk fűzött várakozásnak most is teljes mértékben eleget tettek, valamint néhány új műkedvelőt, kiknek tehetsége és ügyessége szép ígéret a jövőre nézve.

Az első csoportban megkell említenünk Stróbl Annuska okl. táncot, Majoros Gyulát, Péczu Józsefet, Köncs Sándort, Bruck Gyózót, kisebb szerepek

ben Kosztyó Menyhért, Szaniszló Lajost, és Molnár Marikát, mig az újak között főleg Kiss Gabriellát, kit nagyobb szerepben szerenténk s reméljük majd látni, Csáky Erzsikét, Hóchol Margitát, kinek még kiöltözésedeme, hogy úgy szólván az utolsó pillanatban "ugrott be" a darab érdekében, Szabó Józsefet s a gyerekek között még Szaniszló Irént és a bájos, pöttöm-kis Onci Luczát.

Horosny Elemér ügyes cíganypriúsága fejezi be a szereplők sorát, kik mellett, Kovács Lily színművésznő szakavatott rendezésén kívül Mérő József s Bálint István érdemének kell tudnunk, hogy a darab minden zökkenés nélkül, hibátlanul folyt le; Mérő jó és fáradhatatlan ügyelő volt, Bálint ismét jó sugó. A színpad s terem körül teendőkét a Petőfi-dalkör tagjai látták el, szívszességből, fáradtságot nem kimélve s nagy szolgálatot tve a Bethlen-Kata növényesületnek melynek tagjai szinte áldozat-és szívszességgel magukat alkalmatlanok a konyha körül, kezes harcipuálólól és frissítő italokról gondoskodva; igazán nincsen ember a növényesületnek egy tagja sem a ki ne száz-záználkig teljesítené a kötelességet mindenkor.

A jól sikerült előadás után szívváidató mulatság keletkezett, táncpal halálalig.

"Depressziót" áll Istennek nemlátnunk; ez a közönségre a Flamingó-Hall nagytermét zsúfolásig megtöltötte s ezzel a Bethlen Kata Növényesület egyik szép álma ismét valóra vált.

Most aztán a "Bazár"-ra készül ez a derék egyesület; valószínűleg e hó utján fogják meg tartani; az előkézűletek után ítélvé, biztos sikerrel.

Munkás TELEPITEST A DEPORTÁLÁS HELYETT

JÓL FIZETETT MUNKÁT RELIEF HELYETT — OT NAPOS MUNKAHETET, HET ORÁS MUNKANAPOT A KIHASZNALÁS BUNTESÉT — MUNKÁS-KÉPVISELŐKET OTTAWÁBA!

EZER EMBER dolgozik rövidesen a manitobai Clear Lake melletti Riding Mountain nemzeti parkban, ahol már eddig 13 650 embert alkalmaztak a tartomány. Valóságos kis várost építettek már a tüdőbetegleg gyógyítására kiválóan alkalmas magaslati üdülőhelyen, ahova új utakat is építettek.

1,493 MUNKANÉLKÜLI kapott helyet Saskatchewan három koncentrációs táborában. Reginában 421, Moose Jawban 503, Saskatoonban 469, Prince Albert National Parkban pedig 176 a munkástáborokban elhelyeztek létszáma. A mult hét folyamán emellett több mint 200 embernek szereztek farmon kitelelő-helyet, csekély díjazással.

KANADA lakosságának valamivel több mint 7 százaléka, azaz egy tizennegyedrészre szorult közelítésre, mint azt Gordon munkáügyi miniszter az ellenzéki képviselő érdekfövesére jelentette. Szám szerint nyolcszázötven ezer levelet, belevéte az asszonyoktól és gyermekektől is. Ugyanakkor megállapítás nyert, hogy mintegy 140 ezer ember nem dolgozott már ezek közül a háboru óta, tehát eszerint nem becsülük még akkor sem sokra a munkát, ha lenne arra alkalom. A vándorok számát is százezer főre becsülük Ottawában.

Bérmálás Wellandon

El hónapban nagy ünnepe volt a hitközségnek. Vasárnap volt a bérmálkozás. Ez alkalommal Rt. Rev. Bishop Macdonald jött a magyarok közé, kitüntető megjelenésével kapcsolatban szép lelkesítő beszédet intézett a templomban lévő hívőkhez. Buzdította és kérte a magyarokat, hogy ne legyenek kiserók a mai depresszió miatt, ez ne legyen az akadály az Isten szeretésében, hanem annak dacára több és mélyebb reménytel igyekezzenek leküzdödni a nehézségeket. A püspök 17 magyar leánynak és 15 fiúnak osztotta ki a bérmálás szentségét. Ezután a plébánián tisztelgett a hitközség vezetőségére. Mr. Bankó Lajos, trustee szép beszédében köszönte meg a püspök atyának a kitüntetését.

A keresztség szentségében Is ten gyermekek lettek: Nagy János és Pánczél Rozália fia; János. Keresztségük Kukoly András és Pánczél Anna.

A házasság kegyelmével új családot otthont alapított: Bauer István turterebesi és Novák Rozsika szentadrás születésű fiának magyarok. Tanuk voltak János és Molnár István. Isten kegyelme segítse őket szép és boldog családi életre.

Máté Barnabás és Kiss Magdolna leánya Erzsébet. Keresztségük Máté László és Hóra Mariká, György Jenő és Princes Anna fia Jenő Alfréd. Keresztségük: Podojár Antal és Groszosa Mária. Fülöp István és Princez Anna fia: Lajos. Keresztségük Szabó Ferenc és Kóban Mária. Vidéki József és Sipák Mária leánya Sára Margit. Keresztségük: Klesitz Gergely és Sipák Helén. Növekedjenek korban, boldogságban és kedvességben Isten és emberek előtt.

A VASUTI MUNKÁSOK szak- szervezeteinek vezetői nem mulasztanak el egyetlen alkalmat sem, hogy az ottawai parlament felsőházában tárgyalás alatt levő vasuti átszervezési törvényjavaslat keretében gondoljanak a két nagy közlekedési vállalat alkalmazottainak sorsára. Attól tartanak ugyanis a szakszervezetek, hogy a CNR és a CPR üzemének leegyszerűsítése folytán ismét munkás-elbocsátások kal akarják csökkenteni a pénzügyi nehézségekkel küzdő vasutak kiadásait.

NEGYVEN CENTRET hajlandó fizetni naponta a tartományoknak az ottawai államkincstár minden nötlen munkanélküli segélyezése után. Miután a nyugati tartományok kérésére behozott ezen újítást az egész

REMINGTON HORDOZHATÓ ÍRÓGÉP Kapható kis különböző stílusban. Mod-ern kiválóan teljesítő legújabb típusú fűzővel.

REMINGTON Typewriters Ltd 250 Bannatyne Ave. Winnipeg. Kötelességgel néküli kérés róna-los felelősséget a Remington-Portable írógépűről és a havi fűzővel feltöltéséről.

Név Lakás

Csak 76 DOLLAR és 75 centbe kerül önnek a hajjegyje, vasuti jeggyel együtt MAGYARORSZÁGBA, ha iródkban megveszi a visszautazási jegyet is. — Társas utazások indulnak MONTREALBÓL november 28.-án és HALIFAXBÓL december 13.-án. — Tartson velünk Irjon azonnal részletes tájékoztatásért!

Menyasszonya Küldjön Pénzt felesegé és gyermekei kihaztali ügyében sikeresen és gyorsan aljárunk. — karácsony s családjának írodánk utján. Irjon pénzküldés-levél.

Dr. S. E. JÁNOSSY & CO. 486 1/2 QUEEN ST. WEST TORONTO, Ontario

Ujság

A MUNKANÉLKÜLI BAL-ESETI S ÖREGKORI BIZ-TOSITAS ORSZÁGOS KI-TERESZTESÉ — A KÖZ-ÖZEMEK SZÖVETKE-TEKKE ALAKITÁST — AZ ÚRSORA KIIRTÁST!

országra bevezetik, remélhetőleg egységessé válik a relief min denütt. A családok segélyezése ügyében nem sikerült a tartományoknak újabb engedélyeket kieszkarnok Ottawától, miután a birodalmi kormány nem képes a jelenleg ki-utalt segély egyharmadrészénél többet hozzájárulni a reliefhez.

DINAMITMERÉNYLETEK A FELVIDÉKEN

A Felvidéken két dinamitmerénylet történt a közelmúltban. A Gömör megyei Feledben eddig ismeretlen tettes a kerületi előjáró lakásába dinamittal-tényt dobott, amelynek robbanásá következtében a kerületi előjáró könnyen megsebesült s a lakásberendezés erősen megromlódott. Lucsiabányán ismeretlen tettesek a Rimamurányi Vasúti Gulovány nevű munkásának ablaka alatt gyújtószinór-ral ellátott dinamittal-tényt helyeztek el. A robbanás az épület minden ablakát betörté. A munkás felesége idegsokkot ka pott.

MEGHALT A MONTREALI VILLAMOS MAGYAR ALDOZATA

Széles körben keltett fájó megdöbbenést öv. Szabó Béláné, Csery Szabó Deszóné és Szabó József édesanyjának hosszas szenvedés után Mont-realban bekövetkezett halála. A még javakorbeli, 56 éves végtelen rokonszenves hölgyet néhány hónappal ezelőtt súlyos baleset érte; egy reggeli szürkületben villamos üttötte el, mely következtében belső sérüléseket szenvedett. Bár gyermekei s veje, Csery Szabó Deszós fűszer-és ceমেgeár-kereskedő semmi áldozatot nem kimélték, hogy a súlyosan sérült egészségét visszaszerezzék, úgy ez mint az odaadó, gondos ápolás sajnos meddőnek bizonyult s öv. Szabó Béláné folyó hó 3.-án örök álomba szenderült. — Hozzáértartozói s ius-telői november 5.-én kísérték utolsó útjára osztatlan részvétel mellett.

REMINGTON HORDOZHATÓ ÍRÓGÉP Kapható kis különböző stílusban. Mod-ern kiválóan teljesítő legújabb típusú fűzővel.

REMINGTON Typewriters Ltd 250 Bannatyne Ave. Winnipeg. Kötelességgel néküli kérés róna-los felelősséget a Remington-Portable írógépűről és a havi fűzővel feltöltéséről.

Név Lakás

Csak 76 DOLLAR és 75 centbe kerül önnek a hajjegyje, vasuti jeggyel együtt MAGYARORSZÁGBA, ha iródkban megveszi a visszautazási jegyet is. — Társas utazások indulnak MONTREALBÓL november 28.-án és HALIFAXBÓL december 13.-án. — Tartson velünk Irjon azonnal részletes tájékoztatásért!

Menyasszonya Küldjön Pénzt felesegé és gyermekei kihaztali ügyében sikeresen és gyorsan aljárunk. — karácsony s családjának írodánk utján. Irjon pénzküldés-levél.

Dr. S. E. JÁNOSSY & CO. 486 1/2 QUEEN ST. WEST TORONTO, Ontario

Robin Hood FLOUR

SÜTEMÉNYEK ÉS TORTÁK TOVÁBB
TARTJÁK MEG FRISSESGÜKET,
HA ROBIN HOOD LISZTET
HASZNÁLUNK

ÖNALLÓSÁGOT A RUTÉN FÖLDNEK!

UJABB REVIZIÓS MOZGALOM DÖNGETI A KISANTANT
KÁRTYÁVARAT — AZ UKRÁNOKNAK ÉPPENUGY IGÉRTEK
FÜT-FAT, MINT A MAGYAR KISEBBSÉGEKNEK, ANÉLKÜL,
HOGY SZAVUKAT ALLTAK VOLNA

A Népszövetséget egy régóta vajudó, kellemetlen kérdésrel zakintják a keleti Kárpátok országából. Eddig hozzászóghattak ugyan Genfben, hogy megvesszőzött rutének és ukránok panaszokdát elnyomták ellex vagy pedig tiltakoztak, hogy a most régi jó világ-ként emlegetett háborúelőtti időkben megadott jogokat, mint például kisebbségi iskolákat, községi és megyei önkormányzatokat új urak megvonják tőlük: tehát valóságos terror-uralmat honosítottak meg a "felszabadítottok".

Ezzel azonban sokkal fontosabb diplomáciai jellegű kérdésben kéri a Tisza és Latorca torkolatvidékének, valamint Galicia keleti részének lakói a Népszövetség oltalmát. Súlyos bitja a helyzetet — már a "hódítóknak" kedvező Népszövetség szempontjából — hogy a rutének megnyerték az angol képviselőkhöz szemeltelt tekintélyes munkáspárti, liberális és konzervatív tagjának a támogatását ebben a nemzetközi jelentőségű kérdésben, miután 1923-ban Bonar Law az akkori angol miniszterelnök nyitotta a Rutén föld felszabadítása mellett foglalt állást.

A "New Statesman & Nation" című londoni politikai folyóirat most részletesen ismerteti azokat a feltételeket, melyek ellenében egyes területeket megszállhattak az antanttal szövetséges kelet-európai államok hadseregei. Eszerint a megállapodás szerint kiderül például, hogy "Lengyelország teljes önállóságot biztosít Kelet-Galiciának és Ruteniának, miután ezt a kisebbségi jog megköveteli." Az óriási elvi jelentőségű ügy tárgyalása első érelklődéssel tekintenek a nemzetközi po-

RUTHÉN REVIZIÓ — RUMÁNIA ELLEN

Kurtiák János, a rutén öslakosság nemzetgyűlési képviselője a felvidéki lapokban bejelentette, hogy a maga részéről küzdeni fog a békerrevízióért. E küzdelem alapja az az igazságtalanság, amellyel Rumánia jogtalanul jutott rutén területekhez. Mintegy 12 nagyközség került így Rumánia fennhatósága alá, a földrajzban járattan emberek önkényes elhatárolása következtében.

A határ itt is birtokosokat vágott el birtoktól és a rutén földművesek gyakran csak pusztai életet megmentésével vagy két felföldök juthat vissza Csehszlovákia, természetnek Rumániában való hátrahagyásával. A rumán hatóságok a fennhatóságuk alá került vidéken a kisebbségi rendelkezések semmibe sem veszik és a nyelvi jogokat el kobozzák.

Érthetetlen, hogy annakidevetséges kelet-európai államok hadseregei. Eszerint a megállapodás szerint kiderül például, hogy "Lengyelország teljes önállóságot biztosít Kelet-Galiciának és Ruteniának, miután ezt a kisebbségi jog megköveteli." Az óriási elvi jelentőségű ügy tárgyalása első érelklődéssel tekintenek a nemzetközi po-

Érthetetlen, hogy annakidevetséges kelet-európai államok hadseregei. Eszerint a megállapodás szerint kiderül például, hogy "Lengyelország teljes önállóságot biztosít Kelet-Galiciának és Ruteniának, miután ezt a kisebbségi jog megköveteli." Az óriási elvi jelentőségű ügy tárgyalása első érelklődéssel tekintenek a nemzetközi po-

FELFALT A CÁPA EGY MAGYART

EGY MAGYAR MÉRNÖK BORZALMAS HALALKÜZDELEM
UTAN ÖRÖKRE ELTÖNT A FÖLDKÖZI TENGERTEN

Rökk Mihály 27 éves magyar elektromérnök tragikus szerencsétlenség áldozata lett. Az Afrika nyugati oldalán lévő Verde-foknál furdözött Rökk Mihály. Furdós közben kisést távolabb szorított a parttól. Tízársgyészre csak arra lettek figyelmeztetve, hogy a mérnök vízbe ködött a cápával, majd hirtelen egy vízfűgöny elakarta a fiatalembert, aki a következő másodpercben eltűnt a tengerben. Annak a vállalatnak, amelynél alkalmazásban volt, az igazgatósága nyomban keresette.

Búvárok ereszkedtek le a ten gerbe, de holttétel sem került elő. A szardiniai mérnök apja Rökk Sándor, az egykori híres mezőberényi Rökk kovácsme stenek volt a fia. A háboru elött, amikor a Ganz-gyár nagy villamosvasuti építkezéseket végeztet Olaszországban, a fiatal Rökk Sándor is kikerült, mint elektrotechnikus, a monstre munkához. Lecoban telepedett le. Ott született a most tragikus szerencsétlenül járt Rökk Mihály. A magyar Rökk családot a háboru alatt Szardínia szigetére internálták és a család az internálás megszüntetése u-

A SZERBEK FELFEGYVER-ZIK A VASUTASOKAT

Mint hogy a horvát felkelők mind gyakrabban támadták meg az utóbbi időkben a likamegyei vasuti állomásokat és azok berendezéseit, a vasutasok között a kormány rendelkezé fegyvert és löszert osztottak szét. Nagyobb vasutállomásokon robbantási szakértők tartózkodnak.

A terepet jól ismerő felkelők közvetlen harcokba továbbra sem bocsátkoznak a reguláris katonasággal, hanem a kifárasztás taktikájához folyamodnak. Ez a guerilla-harc a tél közeledésével igen alkalmasnak bizonyul, mert az élelmiszerek után pótlása a nagy iság és a nehéz terepviszonyok miatt nehézségekbe ütközik.

Atlanti Óceántól Csendes Tengerig

A RÉZBÁNYÁSZAT válsága miatt agódkok attól tartanak, hogy az angolok azon kikötése, hogy az Egyesült Államokban felhalmozott kanadai kitermelésű réz nem részesülhet az ottawai konferencia által biztosított kedvezményekben. Ez ugyszólván az utolsó reménysugártól fosztotta meg a tartomány rész-bányászait. Hiszen a kereslet borzalmas esése folytán a réz 20 centről 5 centre esett és míg 1930-ban 90 millió font rezezt bányásztak a tartomány területén, 12 millió dollár értékben, addig az elmúlt egy év háromnegyede elvált leg több rész-bánya teljesen beszüntette üzeme-t.

NEGYMILLIÓ dollár kárt okozott az államkincstárnak, hogy a Bennett-kormány fel emelte a kész cigareta adóját. A dohányosok ugyanis rászoktak a "sodrás"-ra és ennek folytán nagyonis megcsappant a cigarettá-forgalom. Most hogy a kormány hat dolláróról négy dollárra szállította le a kanadai gyártású cigaretták fontenkénti adóját, remélik, hogy a megcsappant cigarettá-fogyasztás ismét fellendül.

130 MILLIÓ dollár veszteség-szerint fogja zárni a kormány jelek szerint az évi költségvetését. A felemelt vámtételek ahelyett, hogy növelték volna az ország jóvedelmét, még a szabadalm- nemzeti áruforgalom élveinek összegét sem érték el, úgy hogy csupán ebben az egy rovatban két és félmillióval alatta maradt az államkincstár bevétel-e az előirányzott összegnél. A be nem folyt adókkal együtt ezen a téren legalább 50 millió veszteségre számítanak, körül-belül ugyanennyit jelent a CNR kölcsönei után járó kamat törlesztése, 20 millió a munkanél-küli segélyvel kapcsolatos tul-kiadás és 10 millió a tartományoknak juttatott kormányse-gélyek összege.

A PRÉRITARTOMÁNYOK miniszterelnöké november hó 5. -ikén tartották meg "nyugati parlament" néven emlegetett reginal tanácskozásukat Brown 'ee albertai kormány'elők köz-bejött betegése miatt. A relle-fejté ellet kérdések mellett a kord-fa vasuti szállítási díjának leszállításáról is tárgyaltak a miniszterelnökök, azzal a cél-zattal, hogy az északi erdős területek fatermelésének a délibb földtan vidékekben való értékesi-tését ezzel lehetővé tegyék.

BÁNYÁSZATYI célokra egy billiárd, azaz ezer millió dollárt fektettek be különböző vállala-tok 1931 márciusától 1932 márci-usáig Kanada területén. Ez-zel magyarázható, hogy az óriá si tőkével eddig kihasználatlan területeket felkutató és kihaszná-ló vállalatokat külföldről is szivesen látja az ország, mert hiszen tisztán kanadai pénzzel nem tudnának közel annyi ered ményt sem elérni.

P. E. I.
Prince Edward Island az írszág legkisebb tartománya. Területe 2.184 négyzetmérföld, lakosai száma pedig csupán 90 ezer lélek.

AGYUGOLYÓ romboló szét egy ócska csirkeötlet Prince Edward Islandon, Kanada törpe-tartományának partján. Mint kiderült, a vándorok engedély nélkülrákra halászó amerikai hajókat üldöztek s ebből kifolyólag ágyutűzre is került sor. Nem jól cílozhattak azonban a

kanadai fináncok, mert csem-pész-halások Lelyett ártatlan tyukokat találtak el az ágyuga-lyóval.

N. S.
gyújtó tengervíz mossu Ez a "kikötés házja" Nova Scotia minden me-

RENDSZERES három naponkénti személy és postaforgalom a halfaxi kikötőbizottság célja. Eszerint minden három nap ér-kezne gőzhajó Nova Scotia ezen legfontosabb kikötővárosából az írországi Galway kikötőjébe és ugyancsak háromnaponként in-dulna át az Atlanti Óceánon. Halifax forgalmán nagyon lendi-tene az a körülmény, hogy a ten-geri közeledés rendszeresíté-sével egyszerűen Eszakameri-ka postaforgalmának nagy ré-szét tudná magának biztosítani

N. B.
New Brunswick lakos-sága 420 ezer, 68% vi-déki, 32 % városi

SAINT JOHN kikötőjének ga-bona-rakodó berendezésén 200 ezer dolláros költséggel lénye-ti bővítéseket eszközölnek a közeljövőben, ami nemcsak számtalan helybeli szakmunkás-nak ad majd keresetet, hanem lényegesen javítani fogja a ki-kötő forgalmát. Arra való tekin-tettel ugyanis, hogy az amerikai kikötőkön keresztül szállított kanadai buzára Angliában bu-shelenként 6 centes vámot ró-nak, a keletkanadai tengeri ki-kötők óriási forgalmat remé-lnek a St. Lawrence befolyása után.

Que.
Quebec területének csak egy húszadrésze van mű-velés alatt; mégis a tar-tomány jóvedelmének fe-lterését a föld adja.

QUEBEC tartomány északi vi-dékén ujabbban fellendült a fa-vágás, miután december elejéig 875.000 karácsonyfára érkezett rendelés az Egyesült Államok nagyobb városából, főleg New Yorkból. A 250 vasuti teherko-csit kitevő szállítmány főleg szurkos (fir), szemerke (hem-lock), és vörös-fenyőből (cedar) áll, de a kitermelésükkel kapcsolatban sajnos kevés uj-elelandás juthat munkához, miután a quebeci francia őslakos-ság már évtizedek óta berendez-kedett erre az állandó idény-ke-resetre.

MONTREAL és Quebec vá-ro-sok között összeütközött a Canadian Pacific "Duchess of Richmond" személyszállító gő-zösöké a Cunard Line "Alunia" ne-vű óceánjárójával, melyen számtalan magyar jött Kanadába. A megrongálódott Cunard gőz-sőn Quebec kikötőjében végez-ték el a szükséges javítást és ez alkalmat adott a rendőrség-nek arra, hogy a hajót tüze-tesen átkutassa egy Smith nevű vancouveri tolvaj után, akit vé-gül meg is találtak.

ÖT ÉVI börtönrre ítélték el egy Carson nevű szélhámost Montrealban, aki "Father James Callaghan" név alatt 43 ezer dollárt csalt ki különböző ü-rügek alatt több mint husz áldozattól. Miután elítélték, akkor derült ki, hogy a fentle-ken kívül még több szélhámos-ságot követett el az ál-pap, a-miért szintén felelősségre von-ták.

MONTREAL városában októ-ben 22-ike óta 1,687 lélekkel e-melkedett a munkanélküliek száma. Jelenleg több mint 35

ezer azoknak a száma, akiket a 35 városi irodában nyilvántarta-nak.

Ont.
Ontario keleti határa 48 mérföldre, nyugati határa 81 mf-re e-szik a szomszéd tarto-mányok fővárosától,

KÉT IZLANDI ha-ász pusztult el a Sioux Loukout melletti Young tavon, mint azt a csap-dák ellenőrzése közben arra bo-lyngó indiánok jelentették a legközelebbi csendőröknek. Bergvinson és Lacroth halások kunyhójában talált jegyzetek szerint a két ember még no-venber 3.-án hagyta el ottho-nát. Felborult csónakjukat is megtalálták a tóban, de a halá-szoknak nyomuk veszett.

KIRKLAND LAKE bányatelep környékén óriási örömet kel-tett a kereset nélkül tengődő la-kosság körében egy hatalmas csapat fogolymadár északra- való váratlan megérkezése. Mi-után a madárszátkértők nem tu-nak magyarázatot adni a püri csirkéhez hasonló madarak szo- katlan megjelenését illetőleg, a munkanélküliek egyszerűen úgy értelmezték a jelenséget, mint-ha az egyenesen az ő kívánsá-gukra teljesedett volna be. Nem is kérték magukat sokáig és puszkával, botokkal, kövel fel-fegyverkezve napokig vadászott boldog-boldogtalanul: egy jó csir-kepárikás reményében.

SZEGES buzogánnyal agyon akarta verni unokáját és egyik szomszédját a megőrült 80 éves Egbert Malcolm a Sarnia vá-ro-sa mellett Port Edward kikötő-ben. Majd midőn a járókelők megakadályozták az örege-mbert, hogy hozzátartozóiban kárt tegyen, elkieseredésében el-vágta a torkát s rövid időn be-lül kiszivendett.

Man.
Manitoba 9 millió akere-n dolgozó farmerai vegy-s-gazdálkodásra térnek át

CHURCHILL kikötőjéből je-lentik, hogy a nagy hidegek el-lenére teljesen levált annak a négy mérföld hosszú csőveze-tétknek a szigetelése, melyet 4 láb vastagon mohával burkol-tak. 15.000 tonna mohát vág-tak ki a viszonyos vidéken a vá-ro-si vízpartíayhoz vezető csőve-zeték szigetelésére s még jövő tavasszal többet is munkát vesz igénybe, míg a teljesen u-j-szerű építkezést befejezik.

THE PAS északmanitobai bá-nyaváros felterjesztést intézett az ottawai kormányhoz, mely-ben azt kéri, hogy a Hudson's Bay vasutvonal irányítását in-tézzék The Pasból, nem pedig Saskatooból, mint azt terve-zték. The Pas elleni, hogy a kormány által épített vasutat a CNR kezelésébe adják, azt re-mélvén, hogy ha önállósítják a vasutat, úgy The Pason több ember kap ennek révén megé--he-tést.

CUKORGYÁR létesítése ér-de-keben tárgyalt Colorado állam Denver városában Bracken mi-niszterelnök. A tartomány gaz-dái erősen reménykednek egy cukorgyár felállításában, annál is inkább, miután egyrészt a cukorrépa bevezetésével egé-lténének a termelőkn, másrészt pedig a nagy távolságról szál-lított cukor helyett Kanada kö-zépső vidékeit olcsóbb cukorral tudnák ellátni.

Sask.
Saskatchewanban jól fi-zetett a \$11 millió forgal-mu üzletréska-tenyésztés

A PÉNZHAMISÍTÓK "kirá-lyá"-nak ismert Eli Romanuk-ról megállapította a prince-al-

berti fogház orvosa, hogy meg-háborodott s ennek következté-ben el is rendelték az albertai Poncka melletti elmeegógyinté-zetbe való szállítást. Edmon-tonban azonban sikerült Roma-nuknak öreitől megszabadulnia és csak nagy hajsza után tud-ták ismét elfogni Lamont köz-ség közelében. Eddig még meg-nem állapított módon 40 mér-föld távolságra menekült örei-től a pénzhamisító- király egyet- len nap leforgása alatt.

58 CENTET küldött be a win-nipegi nyomorgók felszegélyezé-sére egy Jasmin, Sask. mel'tt gazdálkodó farmer. A nemes-szívű gazda megírta, hogy őt legszebb libája eladása után fennmaradt jóvedelmét küldi el ezzel az éhező városiaknak. Az összesen 47 fontot nyomó öt hízalt lud után ugyanis \$1.88 centet kapott Regina-ban a gaz-da, ebből viszont \$1.30-at levon-tak szállítás ellenében s így ma-radt jótékonycélra 58 cent.

Alta.
Albertában sikerült az i-dén legjobban a gabona-termés az egész prérin

CALGARY városát napokon keresztül súlyos víz-hány fe-hyegette. A város északi és déli magaslatokon fekvő negyedei-ben csak nagy erőfeszítések á-rán tudták helyreállítani a víz-szolgáltatást, minek okául a Bow folyó alacsony vízállását tudják be. Végül is sikerült a Calgary Power vállalat áramfej-lesztésre tárolt vízből "kölesö-nöznie" a városi vízműveknek, úgyhogy a Ghost, azaz szellem-gát megnyitása után elmúlt a veszedelem.

PEACE RIVER telep a jelen-legi válságos idők ellenére o-lyan rohamos fejlődést mutatott fel az elmúlt fél év alatt, ami-lyennel egyetlen kanadai város sem dicsekedhetik. Mint Al-be-rtá tartomány legészakibb termő-területének kereskedelmi köz-pontja, az általában sikeres ter-méremények következtében 'egujabbán ismét hat áru-szét-észtő lerakot nyitott fiókat, míg sok más városban kénytelenek voltak felszámolni a nagykeres-kedők.

B. C.
British Columbia terü-le-tének csak egy századré-sze víz, tó vagy folyó.

UJ HAJÓJÁRAT indult meg a mult hét folyamán Vancouver-ből Kína északi kikötői felé, a-mi-től nemcsak a kanadai ipar-cikkek, de a british-columbiai termelésű fa kivitelének fellep-ülését remélik.

A SALMON-halászat rendezé-sét, illetőleg a kanadai halászok jogainak érvényesítését várják az amerikai demokrata-párt győzelmétől. A republikánusok amerikai kormányzása idején ugyanis nem sikerült megegye-zni a B.C.-vel szomszédos Wa-shington állammal azíránt, hogy ne tegyék tönkre a hal-állományt a határon túl. Ha sikerül a halászok mozgalma, úgy 30 millió dolláros évi forga-

Kanadai DOLLÁRJÁT

GYORSAN, BIZTOSAN ÉS A LEGMAGASABB ÁRFO-LYAMON KÜLDI AZ ÓHAZABA

GEORGE SZABÓ

302 McIntyre Bldg
416 Main Street
WINNIPEG, Man.
Hajójegyek,
Bevándorlási engedélyek,
Farm-, Kert- és
Baromfigazdaságok

Iomra emelkedhetnek a Fraser folyó torkolatvidékének halászai ta és konzerv-ipára.

OKANAGAN almatermő vidé-ken jó hírek számít, hogy a bi-rodalmi termékeknek juttatott vámkedvezmények máris érez-tetik hatásukat az angol gyű-mölcsplacon. Így például az eddig igen elterjedt amerikai al-ma helyett főleg kanadait vásá-rolnak az angolok, annál is in-kább, mivel a kanadai alma 38 centtel olcsóbb ládánként az a-merikainál.

VANCOUVER kikötőjében né-hány héten belül elkészülnek a tárházak bővítési munkálatai-val, úgyhogy december közepén az eddigi 16 millió bushel helyt-lyett 18 millió bushel lesz a ha-talmas tároló-elevátorok befoga-dó-képessége. A vancouveriek büszkéek arra, hogy az ő váro-suk az egyetlen a világon, mely a mai időkben tárház-bővítésre tudott áldozni.

SZARKAVESEDELEM pusa-tit a tartomány egyes részeiben és különösen a juhtenyésztők vallották kárát ennek a külön-leges madár-invázióknak. Ennek ellenére, hogy mintegy ötezer szarkák pusztítottak el, sok száz fereg rug azon juhok száma, me-lyeket valósággal felfaltak az éhes szarkák. A ragadozó szár-nyasok először kivájják csőrük-vel a sziklás vidéken legelő ju-hok szemét, majd midőn azok őrdjögve bukácsolnak a szik-lákon, nagy tömegekben neki-lésnek és darabokra tépik a sze-rencsétlen állatokat. Az elszá-rodott szarkák, karvalyok mellett még sok elvadult ház-i-macska is dezsmálja B.C. ós-rengeteiben az állatállományt.

7 napi ingyen próba

REUMABAN SZENVEDŐKNEK

Ha Ön reumában szenved, Rose Reuma Orvosságot szedjen, amely feltétlenül kigyógyítja ebből a kínos betegségből. Ne kioldja pénzét, csupán kioldja el címlelként az a-lábbi szelvényt, melyért mi küldünk Ön-nek egy próbacsomagot.

TELJESEN INGYEN

Rose Reuma Tab Co.
Dept. H. 4. 3516 No. Irving Ave.
Chicago, Ill.

Küldjenek egy próbades Rose Reu-na orvosságot ingyen és bérmentve. Egy heti használat után, ha az állapó- amennyiben nem találom megfelelő-nek.

Név: .....
Cím: .....

Mélyen Leszállított

HAJÓJEGY-ÁRAK

HARMADIK OSZTÁLYON
NEW YORKBÓL VAGY HALIFAXBÓL HAMBURGBA

\$ 80.50
NEW YORKTÓL -- BUDAPESTIG ÉS VISSZA
\$ 153.50
Rendszeres indulások nagy gyorsajákkal

HAMBURG-AMERICAN LINE

vagy a helyi ügynök

Irodánk:
Winnipeg,
Edmonton Vancouver.

HAZADNAK RENDELTELENÜL LEGY HIVE, OH MAGYARI!

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: HEGEDŰS SANDOR UCCÁ 18. IV. 2.

CSONKAMAGYARORSZÁG NEM ORSZÁG, EGESZ MAGYARORSZÁG MENNYSORSZÁGI!

MEGHALT A MAGYAR „GANDHI”

A magyar politikai életnek nagy halottja van. Napokig tartó rettenetes halálhúsa után örökre lehunyta szemét a magyar gazdasáradalom nagy vezére, Gaál Gaston, országgyűlési képviselő, a Független Kisgazdapárt alapítója. Igazi vezér nélkül maradt most ez a párt, amely Nagyatádi Szabó Istvánnak, az első magyar kisgazdaképviselőnek örökét vette át. Erzi ezt az egész ország s ezért figyelte a Balatonbogláron utolsó nehéz harcát vivő nagy politikus minden szavát, azt, hogy magával viszi-e a Nagy Kaszás, vagy még itthagya, hogy befeljezz, amit félül maga elé tűzött, a magyar gazdasáradalom teljes megszervezését.

forradalomban, ellenforradalomban elvadtak az emberek. A vidék tele menekültekkel, akik jóformán csak azt tudták megmennteni, ami rajtuk volt. Itt rendet, közbiztonságot teremteni, munkalehetőséget, arról gondoskodni, hogy a tömegek tél előtt fedél alá kerüljenek, hogy legyen annival, hogy meg ne fagyjanak az emberek: nem volt könnyű munka. Hatvanégy éves volt már, de azért a jövő emberét látták benne, aki még vezére lesz az országnak. De a sors másképp határozott. Tüdőgyulladást kapott és szervezete ugyan heiteg bírta a harcot a gyilkos betegséggel, de végül mégis a betegség lett erősebb: pedig sok feladat várt még rá, amit a "magyar Gandhi"-nak el kellett volna végezni.

Hétről-hétre

A nagy nyomor enyhítésére az egész társadalom összefog erre a nagy összefogásra úgy mint az elmúlt évben az idén is a kormányzó felesége hívja fel az egész magyar társadalmat. Adományt kér, pénzt és természetbeni adományt, hogy eljuttassa azoknak, akik csak ember társakk támogatásával tudják életüket fenntartani. Muitt évben egymillió pengő gyűlt össze felerészben készpénzben, felerészben árukban. Ezt a pénzt részben közvetlenül osztotta ki a Horthy Miklósné segélyakció, de nagy részét jótékony egyesületek és a Vöröskereszt útján kapták a rászorultak. Az iskolalovóerek pártfogoltjai éppen úgy kaptak ruhát, cipőt, mint a nyomorgó főiskolai hallgatók és segélyezni kellett intézményeket, amelyek ma nem kapnak közvetlenül annyi adományt, hogy munkaképtelen agg, vak, nyomorék védecelket eltarthassanak.

ÓRIASI VASUTI KARAMBOL A BANÁTBAN

Sulyos vasuti szerencsétlenség történt a szerb megszállás alatti Bánátban. Egy tehervonat Padé állomáson belerohant az ott veszteglő utasokkal telt vegyesvonatba és az összeütközés következtében negyvenöt sebesült meg, sokan igen súlyosan. A Kikindáról Szabadkára induló, utasokkal zsufolt vegyesvonatba hibás váltóállítás következtében rohant bele a tehervonat. Az összeütközés olyan hatalmas volt, hogy a vegyesvonat minig a nyolc kocsija felborult. A sötét estét borzalmas javveszések tettek egyszerre hangossá. Az állomás minden épkezláb embere égő fátylakkal rohant a szerencsétlenség színtelére. A vasuti kocsik roncsal közül negyvenöt sebesültet huztak elő. Tizenegy közülük rendkívül súlyos állapotban volt. A súlyosan sebesültet a zental kórházban helyezték el, míg a többiket részben a kikindai, részben a szabadkai kórházakba vitték.

KARIKÁST ELITÉLTÉK

Kétnapi tárgyalás után a budapesti büntetőtörvényszék kihirdette az ítéletet. A törvényszék Karikás Frigyes négyévi fegyházra és az ország területéről örök időkre való kitiltásra Kilián Györgyöt három és félévi fegyházra, Koszper Lajost és feleségét 8-8 hónapi, Horvát Jenőt 6 hónapi, Kovács Józsefet pedig 3 hónapi fogházban tartásra ítélt. A többieket felmentette. A felek fellebbeztek.

PAIZS ÖDÖN

Gyümölcserdő a tanya-világból

Pár héttel ezelőtt temették el Klebelsberg Kúnót, aki a tanyák elhagyott, "maradt népének ezerszámra épített iskolákat, mint közoktatásiügyi miniszter. Kőből, betűből akart jobb, szebb életet, szellemi egészségét vinni az elhagyott, elhanyagolt tanya-világba, hogy ott is részesüljenek abban, amit a huszadik század a sok nélkülözés, szenvedés mellett az embereknek ad. Most egy új építési mozgalom kezdődik a falun, tanyán. Az új földművelésügyi miniszter, Kállay Miklós rendelkezett arról, hogy minden iskolás gyerek egy gyümölcsfát ültessen és azt hat évig, amíg iskolába jár, gondozza, ápolja s ha a fa gyümölcsöt hoz, akkor az részesedik annak a fának jövedelmében, aki ültette, nevelt.

ték kézbe a gyümölcsstermet, mint Kecskeméten, Gyöngyösön Tétény környékén és most legújabbán Szegeden a tanyákon, ott rövid idő alatt izletes gyümölcs kerül a világra. Ha minden iskolás gyerek el fog egy fát ültetni évente, ha megindul a gyerekek közt az a természetes versengés, hogy ki-nek a fája szebb, kinek a fája hoz gyorsabban, több, szebb termést, akkor ezek a gyerekek, akik még nem szokták meg, hogy minden újítást megdondó lás nélkül utasítsanak vissza - mert mit tudja az a könyv, hogy mi kell a fának, jobban tudja öregapám, aki ötven évvel ezelőtt már almáfat ültetett - az a gyerek szívesen tanul. A fátka rendszeres fátelapítás keretében ültetik majd el, ahol azután a gyümölcs másik nagy problémáját, az értékesítést is sokkal könnyebb megoldani, mintha az egymástól távol tányákról, udvarokról kell kosárként a szállításra váró gyümölcsöt összeszedni.

Uj költözködési hullám indult meg Budapestben. A lakásbérkek vezdenek az emberek keresetvesztéshez alkalmazkodni és ha a modern kényelemmel felszerelt új lakások még ma is nagyon drágák, régi házakban már elérték a szobánkénti öt-száz pengős bért a lakások, ami körülbelül a békeáraknak felel meg. Különösen méltányosnak érezhetjük ezeket az árakat, ha összehasonlítjuk a négyöt év előtti házbérékkel, amikor régebbi házakban ezer, újakban pedig ezerkétszáz pengő volt egy szobának az évi bére.

Budapestben volt Harold Lloyd a népszerű filmstar. Feleségével és gyerekeivel jött Budapestre és el volt a várostól és környékétől ragadtatva. Ő is most már azok közé a külföldiek közé tartozik, akik jártak Magyarországon és lelkes hirdetői Budapest szépségeinek. Meghalt a legöregebb magyar újságíró 81 éves korában. Mezei Ernő 1874-ben már ellenzéki lapot szerkesztett. Egészen hetvenéves koráig dolgozott, akkor egy villamosbaleset soká gyhoz kötötte és azóta már csak nagy ritkán ír. Huszadik gyereke született egy baranyamegyei nyugalmozott vasutasnak. Az újszülöttnek Gömbös Gyula miniszterelnök a keresztapja. Érdekes, hogy ez a keresztszülő Baranyának azon a vidéken lakik, ahol a legpusztitobb az "egyke."

Magyar győzelemmel végződött a „bridge”-verseny

A Kanadában is népszerű "bridge"-játék ötnapos versenyé, mely pusztán egy magyar-osztrák revanche-mérkőzésnek készült s melyet nem is Budapestben, hanem eredetileg Meranban akartak megtartani, végül is egy jól sikerült nemzetközi mérkőzésesé nőtte ki magát. Egy három magyar csapat, mint a külföldi bridge-matadorok valóságos bridge-egyetemét nagszerű mérkőzéseket és összjátékokat mutattak be.

szépnek találjuk s mert minden pillanatot ki akartunk használni, talán többet szórakoztunk is a bridge mellett a kelleténél. Éppen ezért: kellemes emlékekkel távozunk. SKÓT VICC — Mégis csak furcsa, hogy MacPherson néhány hónappal a felesége halála után újra meg-nősült. — Komoly oka volt rá. Közvetlenül mieelőtt első felesége meghalt, névjegyeket készített ezzel a szöveggel: "James MacPherson és neje!"

Hallatlan nagy jelentősége van ennek a jelentéktelennek látszó rendeletnek. Csak arra kell gondolni, hogy hány ezer kis magyar kerül minden évben iskolába. Minden ilyen gyerek egy fát is jelent ezentúl, amit a magyar ugaron elültetnek. Egy fát, ami gyümölcsöt fog teremni. Egy fát, amit nem a szomszéd ad, pénzért, vagy barátságából, hanem olyan fát, ami annak a vidéknek megfelelő, ami alkalmas arra, hogy a magyar gyümölcstermést végre rendbehozza. Mert a magyar talaj egyszerű, a magyar éghajlat is kedvez a gyümölcstermelésnek. Ahol szakértő vezetők vet

Magyarországba New Yorkból Brémán át a világ leggyorsabb hajóján BREMEN EUROPA KOLON GYORSVONAT indul a bremen-haveni kikötőből, mely a legkényelmesebb utazást biztosítja Budapestig. Felvilágosítást nyújt a helyi ügynök, vagy 654 Main Street WINNIPEG. NORTH GERMAN LLOYD

CSARDÁST TANCOLT JUSZUF KEMAL

Juszuf Kemal egyiptomi herceg nagy kíséretével a vasmegeyel Alsószélesten tartózkodik a környéken vadászik. Magyar estét rendeztek a gazdag egyiptomi tisztelőre, aki nagy élvezettel hallgatta a magyar zenét és tárogatót és nagyon tetszett neki a magyarruhás falubeli lányok és legények tánca. Az ötvenéves Juszuf Kemal végül maga is táncprerdült és vigan járta a csárdást.

AZ UTOLSÓ Stáció (Elmeháborodtság örület) [Illustration of a man sitting at a desk]

AZ IDEGBAJOK JELEI ÉS AZOK OSZTALYOZÁSA: Első osztály jelei: Erőtlenség, Energiahiány, Hídeg kezek és lábak, Gyenge gondolkodási képesség, Fáradság. Második osztály jelei: Túrelmetlenség és könnyű felháztódottság, Gyenge emlékezőtehetőség, gáz, szelek a gyomorban, vándorló gondolatok, tompa fájdalom. Harmadik osztály jelei: Teeti kimerülése, savanyu gyomor, szédülés, szívdobogás, fejfájás, lefáradás, a neki erő felgyengülése és aggodó érzések, hangulatú ellenőrzésének hiánya, agymint: harag, féltékenység, rosszulindulat és ingerlékenység. Negyedik osztály jelei: Ideges gyomoremésztés, álmosság, idegyulladás és éies fájdalom, erős féltézés, nemi gyengeség és tehetetlenség, ideges rohamok, a megörültől való félelem, öngyilkossági gondolatok, teljes depresszió, melankólia. Ötödik osztály jelei: Elmeháborodottság; örület. Ilyen fokozatosan halad az idegbaj romboló munkájában. BARMELYIK OSZTÁLYBA TARTOZIK, VAGY HA CSAK EGYES JELEKET IS ÉSZLEL MAGÁN ne gondolkozzék, ne halogassa a gyógyulást, használja azonnal a SATURNIN ÉLETITALT, mely táplálja az idegeket és átépíti a szervezetét. A SATURNIN ÉLETITALT AZ IDEGRENDSZERBEN AZT PÓTOLJA, AMI ABBÓL ELFUSZTULT. VASAT ÉS FOSZFÁTOT VISZ A VÉRÉBE. Ez az egyedüli gyógyszer, amely tartalmazza mindazokat a hatóanyaganyagokat, melyekkel az elgyengült idegrendszernek új erő adhat. Egy üveg ár \$1.25 és 5 üveg egy teljes készlet \$5.— Rendelje meg még ma. VÖRÖS KERESZT PATIKA 8901 Buckeye Rd. CLEVELAND, O. RENDELÉSSEL EGYÜTT A PÉNZ IS BEKÜLDENDŐ. PAPIRÉNTZ IS ELFOGADUNK TELJES ÉRTÉKBEN.

Pénzküldés Hajójegyek Engedélyek Közjegyzői Iratok Telepedés CPR. földek LUKÁCS LAJOS TELEPÍTÉSI IRODÁJA 10518—96th Street Phone 21-24 EDMONTON, Alta.

MINDENNEMO FAANYAG, KEMÉNYFA, valamint szén és tűzifa jutányos árban kapható a CITY LUMBER SUPPLY CO. 3731 De Bullion a Pine Ave. sarkán, Telefon: Harbour 2387 Montreal.

MACDONALD'S Fine Cut 10¢ & 15¢ A LEGJOBB DOHÁNY AZOK RÉSZÉRE AKIK! MAGUK, SODORJÁK CIGARETTÁIKAT Minden csomag dohánnyal ZIG-ZAG CIGARETTAPAPIRT INGTEN ADUNK Kanada legjobb cigarettadohánya

EGYLETEK — EGYHÁZAK

KATOLIKUS MAGYAR ISTENTISZTELET

Arunk, magyar szent közösség minden vasárnap 7:15-órán a Szent Ferencről nevezett templomban (Jarvis utca és 187. utca) minden katolikus magyar hívőt szeretettel meghív: **SOS ISTVÁN** püspök

WINNIPEGI REFORMATUS EGYHÁZ

Istentisztelet. Minden vasárnap délelőtt háromnegyed tizen- és délután négy órákor a Macdonald Ave.-en lévő Point Douglas Churchben.
Presbitériumi gyűlés minden hó első hétfőjén.
Vasárnapi iskola minden vasárnap délután 2-4 óra.
Lelkész: Csemede Imre 559 Spence St. Tel.: 37108
Gondnok: Kolosváry András.
Pénztáros: Nemes Gusztáv
Jegyző: Varga Károly
Gondnok: Miklós József
Presbiterek: Bönyei Zalmond, Dnes Lajos, Dencs, András, K. Farkas Imre, Korödy Béla, Kubik István, Molnár István és Szabó György.

WINDSOR, ONT. SZENT ANTAL KATOLIKUS MAGYAR HITKÖZSÉG

Vasárnapi szent misék: 9 óra kor kis misé, 11 óra nagy misé. Litánia d. u. 12-kor, e-lőtte szentmise mondás a gyermekek tanítás. Keresztelések litánia után. Elnök vasárnap 12-13-ig szentmise imádás.
Kurátor gyűlés minden hó első szombatján este 8 órakor.
Oltáregylet havi gyűlése minden hó második vasárnapján litánia után a templom tanácstermében. Részletesebb hírek az újságban minden hó első vasárnapján litánia után a templomban.
St. Antal betegségeket gyógyító havi gyűlése minden hó első vasárnapján litánia után a templom tanácstermében. Ifjúsági egyesület s. u. 8 óra. Szűz Mária litánia időre megállapítva gyűlést. Templom Parlament és Shepherd corner, Példánia templom mellett Parent Ave 1943.

A WINDSORI MAGYAR REFORMATUS EGYHÁZ KALAUZA

Lelkész: Dr. Molnár Jenő 531 Quelette Ave. Windsor, Ont.
Gondnok: Bányai Ferenc. Pénztáros: Rimaszombati István.
Jegyző: Daróczy Ferenc, Elnök: Járók: Cserépus János, Kovács László, Somodi János.
Istentisztelet: Minden vasárnap d. e. fél 11 órakor és este 7 órakor. Vasárnapi iskola: Minden vasárnap reggel 9:30-órán.

A TORONTOI ÉS OSZAWAI MAGYAR REFORMATUS EGYHÁZ KALAUZA

LELKÉSZ: Steinmetz Károly lelkész-jelölt (legátus) DIAKONISSZA: Steinmetz Margit Piroka. 160 Huron St. Apt 40. Phone: Midway 9363.
TORONTO: Istentisztelet minden vasárnap d. e. 10-11-ig, Vasárnapi-iskola, 11-12-ig. Istentisztelet. Minden hétfő este énekgyűlést 7.30-10.30 GONDNOK Lerner János 9 Cameron St. PÉNZTÁROS Tóth Ferenc, 365 Bathurst St. ELNÖK R. Spolonsky János JEGYZŐ: Szedes Antal. TEMPLOM HELYSÉGE: "Scott Institute" nagy termében Elm és Elizabeth utcák sarkán.
OSZAWA: Istentisztelet minden vasárnap d. u. 3.30-10.45 az Ukrán Ref. Templomban a Simcoe St. South. GONDNOK: Jakab János 418 Prospect Ave. PÉNZTÁROS: Budai Bertalan 285 Ferthubert Ave. JEGYZŐ: Úr Lajos 327 Celine St.

LETHBRIDGE: ELŐ MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alakult 1901. október 6-án, tagja lehet minden magyar férfi vagy nő 16 évtől 50 éves korig. Gyűléseit tartja minden hónap elsője utáni vasárnap d. u. 3 óra kezdettel a saját termében: az Egylet az új könyvtára a tagok rendelkezésére áll. Az Egylet elnökét tagjai irányítják. Tagok díj havi 1 dollár, melyért Egyletnek napi 1 dollár betegsegélyt fizet betegség vagy munkaképzetlenség esetén. Elhalálozás esetén Egyletnek 250.00 dollár halotti díjat fizet az elhalt örökösöknek. Tagokat csak orvos kiadványai alapján választják fel minden hónap elsőjén. A havi gyűlések előtti szűz Mária imádkozás az Egylet részére. Erdekkelők felvilágosításért forduljanak az Egylet titkárságához: Székely Gábor 1223-7th St. North Lethbridge, Alta.

A TORONTOI MAGYAR BAPTISTA GYÜLEKEZET

Istentiszteleteink sorrendje: Beverly és Sullivan utcák sarkán lévő angol templomban. Minden vasárnap d. e. 10-11 óra. Ma 10-11-ig vasárnapi iskola. 11-12-ig prédikáció. Este 7-8-ig próféták, 8-9-ig ifjúsági egyesület. Minden szombat este 8-10 óra. Ma 8-10 óra. Ezeneken kívülről Weirons, Ont. A Regent és Foster Lane utcák sarkán lévő saját templomban. Minden vasárnap d. e. 10-11-ig imádkozás. 11-12-ig prédikáció. Este 7-8-ig próféták, 8-9-ig ifjúsági egyesület. Szűz Mária este 8-10 óra. Minden szombati szentmise hivatali Lelekes: Rev. Baila György 13 Glen Morris St. Toronto Ont. Telefon: Kingsdale 4998

ROSDALE-I MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alakult 1929 október havában. Ma már közel félszáz tagja van. Egyletünk havi gyűléseit minden hó első vasárnapján d. u. 3 óra kezdettel tartja. Belső díj \$4.00, melyből \$1.00-et a könyvtár fenntartására fordítjuk, míg a \$3.00 forrást egy tag kifizetésére bízik néhány visszakarja, hogy ha hátrélt a tagok.
Tagokat csak orvos igazolással lehet felvenni. Tagdíj havonta \$1.50, melynek ellenében \$9.00 betegsegélyt fizetnek balesetből történt betegség esetén, a már hat napot meghaladó betegsége az első szombatig, azaz 14 napig, majd az azt követő heteként \$75.00 és a hátramaradtak részére tagonként \$5.00. Az egyesület tagjai irányítják. Lépjen be Ön is és élvezze a barátság és testvériség melegeit, mert nem tudunk mit kezdeni a következő órákban. Megkereséseket Márton János titkár címére küldödjék P.O. AERIAL, ALTA.

A WINNIPEGI SZENT ISTVÁN KIRÁLY R. KATH. MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alakult 1907-ben. Saját házban Winnipeg, Elmwood 965 Nairn Ave. Az egyesület célja: tagjai nagy betegségeit és halálcasei segítségére, a vallásos élet ápolása. Magyar könyvtár. Az egyesület tagjainak minden vasárnap és ünnepnap a halálcasei rendelkezése áll. Heti \$5.00 betegsegély és \$40.00 temetkezési segély. Belső díj \$2.00, havi díj \$0.25. Köszönet minden hó 3-ik vasárnapján. — Vidékrei egyesület csak pártoló tagokat vesz fel. Minden érdeklődés az egyesület titkárságához, cím: 213 Berry Street. Egyleti hivatalos orvosok: Dr. H. Ocklers, cím: 576 Anderson Ave. Ph.: 95 923. Lakás: minden rendelés este 7 után.

TORONTOI MAGYAR EGYLET

ALAKULT 1927-BEN. CÉLJAI: A helyi magyar nyelvű nemzeti és társadalmi megszervezése, Magyar Kultúrha építése, Magyar Könyvtár létesítése. A rászoruló magyarok támogatására segélyalap létesítése.
A helyi magyarság igényeinek kielégítésére különböző csoportok szervezése: 1) Betegsegélyző Egylet, 2) "Pro Hungaria" műkedvelő egyesület és "Zrínyi Miklós" tiszti társaság.
Az egyesület minden hó első vasárnapján d. u. 3 órakor gyűlést tart a Magyar Otthonban, 187 Spadina Ave. Az érdeklődők forduljanak az egyesület titkárságához, cím: Julius Csető 22 Carlisle St. Toronto, Ont.

WELLAND, Ont. Magyarok Nagyszobnya Katolikus Hitközsége

Istentisztelet. Minden vasárnap reggel 8 órakor kis misé és fél 11 órakor nagy misé a prédikáció. A két misé között gyónás, fél 3 órakor litánia. Hétköznap reggel fél órák szentmise.
Sunday School, Wellandban szombaton délelőtt 10 órakor és Crowlandon a lengyel templomban 2 órakor.
Keresztelések: bejelentés szerint. Avatás kórházban minden nap reggel 8 óra előtt és szombaton délután 5-8 óráig és este fél 8 óráig.
Közös imádkozás minden hónap első vasárnapján, a gyermekek a második vasárnapon. Az Oltáregylet, harmadik vasárnap, a Holy Name Society részére negyedik vasárnap. Ifjúsági gyűlés. Minden hétfő kezdődik d. u. fél 8 órakor. Gyermek Szabósegélyt tart gyűlést.
Hitközség jelenlegi tisztibara: Trusteeek: Almásy Gáspár, Bán Lajos, Kovács Ferenc és Schwarzkopf István. Kurátorok: Bolváry János, Horváth József, Kránicz Jenő, Krácz János, Luba György Lükács Antal, Márk Emil, Nemes Mihály, Poczós Mihály, Sojbeck Mihály, Valkó József és Zeltsovics Antal.
Hitközség jegyző: Dimand István. Püspök: Fathorváth J. Olivér, cím: 337 Helms Ave

A BRANTFORDI MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Belső díj 2 dollár. Havi tagdíj 1 dollár. Betegsegély az első 10 hétre heti 7 dollárral, a második 10 hétre pedig \$3.50 less kifizetve 3 nap levonással. Temetkezési segély 100 dollár. Belső díj 2 dollár, havi tagdíj 1 dollár. Betegsegély az első 10 hétre heti 7 dollárral, a második 10 hétre pedig \$3.50 less kifizetve 3 nap levonással. Temetkezési segély 100 dollár.
Egyletbe való belépés orvos bizonyítvány alapján történhet. Bővebb felvilágosításul a kapható titkárság, ami alább van közzé.
AZ EGYLET TISZTIBARA Elnök: Pette György 155 Elgin St. Brantford, Ont. kp. titkár: G. Kirckleker 118 Albion St. Brantford, kp. pénztáros: Horváth Antal 48 Pearl St. Brantford, Ont.
Osztályaink vannak. Hamilton, Ont. Galt, Ont. Niagara Falls, Ont., Guelph, Ont. s még pár helyen alakulóban.

A RAYMONDI ELŐ MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alakult: 1927 aug. 1-án. Tagjainak száma: 75.
Az egyesület gyűléseit minden hó második vasárnapján tartja, az első betegsegélyben. Belső díj \$1.00. Havi díj 75 cent. Orvostól igazolt betegsége esetén heti \$5.00. Halál esetén: \$50.00 temetési és minden tag után \$1.00 ímet az egyesület költségének. Tagok felvétele a havi gyűléseken, minden hó második vasárnapján d. u. 3 órakor, amikor is fel új tagokat orvos bizonyítvány alapján. Raymond és környéki honfitársaink lépjenek be egyesületünkbe — hisz mindenkül érhet baleset.
Az egyesület levélszáva, Bakter-táskában az érő.
Az egyesület érdeklődő minden letelepedés a titkár címére küldödjék CSABAY József BOX: 380 Raymond Alta.

EDMONTONI BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

EDMONTON, ALTA. — Az első magyar egyesület Edmontonban. ALAKULT 1928-BAN.
Havi gyűléseit tartja minden hó UTOLSO vasárnapján két óra kezdettel.
Belső díj: \$3.50, orvosi vizsgálattal 2 dollár, tagdíj d. u. havonta: \$1.50, melynek ellenében az egyesület betegsége vagy baleset esetén nyolc dollár és 75 centet fizet hetenként. Halál esetén temetési költség 75 dollár visszamaradtok részére tagonként egy dollár.
Az egyesület tagjai irányítják. Lépjen be Ön is és élvezze a barátság és testvériség melegeit, mert nem tudunk mit kezdeni a következő órákban. Megkereséseket a címre küldödjék.
LAKÁCS LAJOS elnök.

ALBERTAI REFORMATUS EGYHÁZ

Központ: Calgary. Egyházak: Lethbridge, Raymond, Leduc, Taber, Brooks. Istentisztelet sorrendje: Calgary: A hónap második és negyedik vasárnapján. Lethbridge: A hónap harmadik vasárnapján d. e. Raymond: A hónap harmadik vasárnapján d. u. Leduc: A hónap első vasárnapján d. u. Taber, Brooks: Előre közölt időben hétköznapokon. Egyházgondnok: Báthori István, Calgary, Keszthely Balázs Lethbridge, Némedy Gyula Raymond, Pénztáros: Illés István Calgary, Kovács János Lethbridge, Sára Gáspár Raymond. Lelkész: Buczán Béla 511-13th Ave East, Calgary, Alta.

Uj Magyar Ima és Énekeskönyvek nagy választékban kaphatók

A STOCKHOLMI MAGYAR NŐVÉREKNEL
Arjegyzéket kívánatra küldünk
Cím: Sisters of Social Service Stockholm, Sask.

Magyar Patika KELETKANADÁBAN

I. ROTHBART
594 Dundas Street West. TORONTO, Ont.
Postai megrendeléseket pontosan szállítunk. — Felvilágosítást díjtalanul adunk.

SZARKA JÓZSEF

üzletében magyar pipa és cigaretta dohány, papír kapható.
A Kanadai Magyar Ujság ügyneke előfizetéseket, hirdetéseket, kerestetéseket felvesz a lapozámapra.
MAGYAR OTTHON SZALLODA
408-4. Ave. South
Lakás: 609—13 Str. LETHBRIDGE, ALTA.

Bő választék "COLUMBIA" MAGYAR GRAMOFON-LEMEZEKBEN

10 inch — 65 cent.
Pénzküldés
A "ROSKOPF PATENT" ÓRAK egyedi kanadai lerakata.
Tökéletes óra-javítás.
Órák, ékszeres
Külföldi cigarettá-papírok
DANUBIA CO.
645 Main Street, WINNIPEG, MANITOBA.
Kanada bármely részére küldünk csomagokat \$5.00-on felüli rendeléseket bérmentve szállítunk!
KERJEN ARJEGYZEKET!

ORVOSOK

Dr. BIRO KAROLY
Sebész és belgyógyász a budapesti Gr. Apponyi Poliklinika v. tanárségédje
SASKATOON
123—20th Street West
Telefon: 2724

A MAGYAROK FOGORVOSA
Saskatoonban
DR. A. SINGER
123—20th STREET WEST
Phon: lakás 4389 iroda 3011

Dr. J. E. WILKINSON
magyarok fogorvos
520 Tegler Building
A 15-centes Store felett
EDMONTON, ALTA.

Dr. V. K. O'GORMAN
ORVOS ÉS SEBÉSZ
642 Tegler Building
Rendelő telefon: 23618
Lakás: 9902 111th St. Phon: 23618
EDMONTON, ALTA.

GAZDAG HAZASULANDÓK RÖL hosszú névsorunk van és bárkit teljes titokban és haladéktól bevezetünk a házasság révébe. Forduljon bizalommal házasságkötő vetítő irodánkhoz: "GLOBUS"
382 Bathurst St. TORONTO Ont. Irjon teljesen ingyenes jegyzéket ért és csatlójon hozzá választási betyét!

KATOLIKUS MAGYAR ORVOS
Dr. A. Frederick
A Notre Dame Hospital orvosa. Specialista belső és nemi betegségeken. Vér- és vizelet-vizsgálat. Eredményel gyógyít reumat, tüdőbetegségeket stb. Szülészet — Hívásra jön házhoz. — Mérsékelt árak.
Tel. HA. 7413 — Uj cím. Rendelő órák: 10—3 és 7—9.
15 Ontario St. East, közel a St. Lawrence (ill Main) St.-hez
MONTREAL

Dr. H. HERSHFIELD
orvos és sebész
Ittraviole és RSöntgenugr-kezelés
78 Main St és Alexander Ave sarak
WINNIPEG, Man.
Rendelő telefon: 26 600
lakás telefon: 51 102
MAGYARUL BESZÉLONKI

Dr. J. POLLACK
ORVOS ÉS SEBÉSZ
Nemi betegségeket specialitája, vilámos gyógykezelés
Rendel: 1-181 3-ig és 6-161 8-ig
351 Bathurst Street
TORONTO, Ont.

MAGYAR ORVOSI RENDELŐ
Telefon: Lancaster 3927
Dr. B. Rabinovitch
B.Sc. M.D.C.M.
Teljesen újjáalakított, legmodernebbül felszerelt orvosi klinika, ahol már magyarul is beszélhet.
BELSŐ VER- és NEMI BETEGSEK SPECIALISTÁJA
Rendelő órák: Reggel 10-től este 9-ig, vasárnap d. e. 11—11g
16 Ontario Street East.
MONTREAL.

Dr. B. J. Ginsburg
ORVOS
a bőr- és nemibetegségeket Specialitája
Rendel: reggel 9 órától este 8-ig
403-4 McARTHUR Bldg. 4 em.
WINNIPEG, Man.
(a Portage Ave. közelében, a Child's étterem épületében)
Németül is beszél!

MAGYAR ORVOS
Dr. SOLE MIKLÓS
v. klinikai orvos
141 Main St. East.
Hamilton Ont.
Telefon: Baker 3372

FRED. B. PENNOCK
B. A., LL. B.
OGYVED ÉS KÖZJEGYZŐ
Edmonton, Alta.
604 Tegler Bldg.
150-centes Ület felett
Tel: 4628 & 24525 Lakás 81138
Fiókiroda: WESTLOCK, Alta.

Dr. P. H. McNULTY M. D. C.M.
Röntgen specialista, sebész és nőgyógyász
rendelő: 300 Power Bldg.
LAKÁS 138 Harrow Street
WINNIPEG, MAN.
Telefon: 89,618. Telefon 43,909

MAGYAR PATIKA
melyben bármilyen orvosságok, vagy drogterápia tárgyak kaphatók. — Irja meg baját és rendelését magyarul. Ingyen felvilágosítást.
MASSIG'S DRUGSTORE
—11th Ave. REGINA, Sask

Dr. Roman Pniewsky
Sok évi gyakorlattal nagy európai kórházakban és klinikákon
Specialista belső, vér- és női betegségeknél
3597 ST. URBAN ST. APT. 8 — MONTREAL
Corner Prince Arthur St.
Rendelő órák: d. u. 3—8
Telefon: HA. 7623

A LEVÉLSZEKRÉNY

— A lelkemet, — reszkettet a pap hangja, de a tekintet ragyogón pihent a halálraítélten. — Ne csüggedj, hugom...
— A leány az asztalra borult.
— Hogyan tudnék az egeken járni, mikor a földön is cseletem! — törölte heves fájdalomában. — Hogyan lehetnék fehér felhő, mikor a kétségbeesésem olyan fekete... Jaj, jaj...
A pap megérintette és rámosolygott szelíden:
— Mitől félsz?
— Nem tudom... — nézett föl révetegen.

— Megtörök a tested élete, mint a gerlenc nyaka, a lelked megszabadul az ő bilincseiből. Mert bilincs a test, mely a lelket a föld porához köti. Álmodat-e valaha, hogy repülnél a legnagyobb felleg között? Lebegtetél és ujjongtál... Hadd el nekem, az álom a lélek gondolata és külön érzése, mit akkor él, mikor a zsarnoka elalszik... Nem is sejtjed, te szegény gyermek, hogy mennyi szépség és boldogság van örök énkünknek abban az állapotában, mit a bizonytalanságtól félt, nyomorult ember halálnak nevez.

A leány áhítatosan hallgatta.
— Az embert a test dönti bünbe és nem a lélek, mert a lélek tiszta és nemes. Még a gonosztevőben is ott szunnyadozik a szeretet... Ne aggódj, a te jövődöd boldogság lesz, mert a fájdalomnak is megvan a maga életük, fejlődési fázisai és a kétségbeesés a legszélsőbb vonak, ami után rosszabb nem jön!
A rőt lámpafényben elgondolkozott.

— Igen, egy hullámvonal az élet, minden viszonylatában, föl le, föl le... míg egyszer aztán a hullámvonal emelkedő szárnya a végtelenbe száll... Vigasztalodj; nincsen mit siratnod!
A toronyóra hármat kongatott. A halálraítélte pillája sűrűn vert, a melle megvonaglott, mintha szét akarná vetni a fájdalm, aztán előrenyújtott nyakkal, pihegve hallgatódzott. A pap lehajította fejét, hogy ne lássa a rab fájdalmát, ki az ő testvére... Megszóllalt a haragszó után:

— Egy atyánk volt — egy anyánk volt... gondold rájuk. Ők már régóta ott vannak, ahová te készülsz... és szel-lemszívűkkel várják ott... Nem léssz egyedül, sok millió és millió testvéred fogad... maga az istenség. Őzd el magadtól a

28. SIRALOMHAZ BUS LAKÓJA

De a siralomház csöndjében föleszmélt. Hol van ő most? A Halál előcsarnokában. Összeborzadt és ösztönserősen szét-nézett, hogy merre menekülhetne? Nem lehet. Négy kemény fal, rácsos ablak, záros ajtó s még a záros ajtó előtt is fegyveres őrsztrázs!... Hajóban ül, mely zajtalanul viszi az éjszákában a Halál fekete vize felé...
Halál? Mi az? Mit jelent: meghalni? Reggel hat órakor megtudja. A szemé lecsukódik és eltűnik előle a ragyogó napkorong örökre s az eget az ő bárányfelhővel nem látja többé sohasem. A földet sem... Semmit sem. Beteszik a sirba... vége. És nem leszen még a sirban sem pihenése, mert az ő halál-gödre nem olyan mint a többi emberé!
De hátha nem is igaz, hogy öt reggel kiviszik a vesztő-hehelyre? Álom lehet, milyet a lázbeteg lát... Kiviszik. Mert ha nem vinnék ki, akkor minek őrle itt a kis asztal melett... akkor nem kopogna az őr bakancsa olyan komoran...
A végzet visszabújt az ágyuk csővébe éj pihenőre, hallgat a két ellenséges tábor s odakünt most ember, állat, növény szibbatt álomban szendereg... és holnap reggel, mikor a nap az eget beragyogja, megújhdva örülnek mindennek... A férfiak szemében acélos bátorság ragyog, a nők szemében vágy és szerelem, az állat eszik, a virágról harmat pereg, él minden, még az is, aki meghal, mert célját hal meg, csak az ő halála szomorú, mert vigasztalan, örök elmulás...
Mindenható Isten, mit is akarnak ve'e!?! Mészlik, amikor még nem is élt! Fiatalon... mikor úgy tudna örülni az életnek — ha szíve volna... Van! Dobog. Hogy ver! Érdi... de hol-
— 153 —

Canada Magyar Újság
Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont., Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
575 Hargrave St. WINNIPEG, Man. Canada. Telefon: 23747.
Szerkeszti: BACSKAI P. BELA Editor
Nagyobb hirdetések irat kívánatra azonnal kiáll a kiadványtal.
Rates on advertisement contracts furnished on request.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Kanadában 1 évre \$2.00, Félévre \$1.00 Külföld \$3.00
Subscription in Canada 1 year \$2.00 half year \$1.00
To foreign countries 1 year \$3.00

Apróhirdetések előre fizetendők

Legnagyobb hirdetés 50 cent. Háromhavi kiadás \$1.25. Kijelölje be Money Orderen vagy bányában a külföldi hirdetésre.

KÜLDJON BE \$1.00-t és mi annak érdekében küldünk önnek 3 tucat importált Modiano Club cigarettapapírt. Vagy \$1.00-ért bérmentve küldünk egy font különlegesen finomra vágott cigarettadohányt, a vagy durvára vágott pipardohányt. Továbbá \$1-ért bérmentve küldünk 3 font különleges minőségű kevert nyers leveles dohányt. CALGARY TOBACCO CO 434-5th Ave. East CALGARY, Alta.

LEVELESDOHÁNY világos és barnás piros, csakis jobb minőségű, 10 fontos csomagként Ontario \$1.25, Quebec és Manitobába \$1.40, Saskatchewan \$1.65, Albertába \$1.80. Tíz csomagot hatnak az áráért bérmentve szállítok: Joseph Horváth, Amherstburg, Ont. 44-8

ROSKOPF-PATENT, a világ legatértékesebb órája, most csak \$7.50 az eddigi \$9.00 helyett. Kijelölje be rendelését az alábbi címre: DANUBIA, 645 Main St. Winnipeg, Man. 46-8

KERESEK egy 40 év körüli római káth. hárszetőndő farmra 3 tagból álló családdal. 50 éves vagyok, fiam 21 éves és kis leányom 8 éves. \$75 dollárt fizetek egy évre, de amit baromfi, kertvetereményből és vajból szerez az az övé. Jó otthoni biztosító bárány. Cim G. Svab, Bjorkdale, Sask.

HAMILTON környéki legényember, akinek 1000 dollár készpénze és ugyanannyi öröksége van, házasság céljából megismerkedne 24-32 év közötti leánnyal vagy övegyvel. Szíves megkeresést kér Frank Hoffmann, c/o Alex A. Kelen Ltd., 244 James St. North Hamilton, Ont. Titoktartás biztosítva. 47-8

A LEVÉLSZEKRÉNY

nap reggel hat órakor megáll... Uram Isten, hát nincs irgalom? Mit vétett, hogy így kell bűnhődnie? Mit vétett Isten ellen? Zsoltárokat énekel neki a bugó orgonával s oltárát mindennap fölékesítette zöld ággal, rózsával és fehér liliummal... És mit vétett az embereknek? Akart-e véteni ellenük? Nem. Nem. Mi történt vele? Híszén ő úgy szerette az emberiséget... Ó jaj, miért ül most Káron csónakjában? Sirni nem tudott, de az sir igazán, aki hallgat... Remegő szemével a lámpafénybe bámult, mely lankadatlan energiával küzdött a homály ellen. Most álmosan pislálok, mint a bányadi szem... Reggel az is kialszik, de este újra él... Boldog kis lámpa, neki a közölg mindennap visszaadja az életet! Sok minden elkerül az ember figyelmét. Ő pedig még sohasem figyelte meg a lámpák alakját, pedig milyen érdekes! Lába bronz oroszánkaron, fejlebb olyan, mint a potrohos ember... sok petróleumot iszik... ahol a láng van, az ott a szíve... a nyaka hosszú üveg s a szája a nyakán van vízszintesen... Micsoda kicsi szörny, mit a praktikus emberész torz fantáziával valami távoli bolygólakó képére teremt. Minden, minden, a kicsi lámpák is, a Nap gyermekei... A kulcs a zárban megnyitkordult. A halálraitól fölrezt az ajtóra meredt. Talán érte jönnek, hogy elvigyék... kihirdetik, hogy szabad. Stapszky páter lépett a cellába, csendesen köszönt s hogy az ajtó becsapódott mögötte, az elíteltet átölelte és megcsókolta szótlanul. - Átadtad-e kéresem a haditörvényszéknek... édes bátyám? - Átadtam... Csönd. - Hány óra? - Háromra jár. A leány fölírta göröcsösen. A pap kinyitotta szentírát és olvasni kezdte. Jó könyvét reszkető, tompa hangon: - "Vala egy ember Uz földében, kinek neve vala Jób s az az ember tökéletes vala, igaz, istenfélő és a gonosznak gyűlölője..."

lak Gusztáv volt címe 156 Gladstone St. Winnipeg, Man. Verhás István volt címe 653 Nairn Ave. Winnipeg, Man. Elmwood Varga Elek Újmalomsok. Tóth Ferenc Nyírmihályd. Ifj Pa'thy Dezső. Horváth Lukács Pölske. Vajda Károlyné szül. Daku P. Ida. Steinitz János Porva. Takerer János Felsőrónók. Bodnár Istvánné szül. Kiss Róza. Jaeger Józsefné szül. Herner Teréz. Mád Ferenc volt címe Box 8 Stockholm Sask. Demeter Mihály nős Kondor Ilonával Szili József nős Kovács Margittal. Nagy József nős Takács Erzsébettel. Hegedüs János Semjén. Knipf János nős Egardt Borbálával. Sándor Mihály Hajdusámon. Pethő Sándor Nyírbátor. Csernyánszky András volt címe Golden Prairie, Sask. Pető György Csegöld. (47-9)

Magyar Királyi Konzulátus Royal Hungarian Consulate 625 Royal Bank of Canada Building WINNIPEG, Man.

Minden Házban Nélkülözhetetlen az

OLD COUNTRY DIANA SÖSBORSZESZ
MINDEN TESTI FAJDALMAT ENYHÍT - AZ EGÉSZSEGET MEGŐVJÁ - A SZERVEZETET FELFRISZÍT!
Minden Magyar Utalmen és Gyógyszertárban kapható egész Kanadában. Nagy Űveg 1 dollár. Kézip Űveg 60 cent.
RENDELJE MEG POSTÁN
Küldje be az árát levélben és a pontos címét - TELJESEN KÖLTSÉGTENEN küldjük postán. (Rendelhető utánvételtől 15 cent postabélyeg beklódása mellett.)

ELGIN CHEMICAL CO.
693 Markham St. TORONTO, Ont.
VIZONTLADÓKAT ÉS UGYNŐKÖKET keresünk Kanada minden magyarlakta helyén. - Érdeklődők küldjék be a címüket részletes felvilágosításért és árjegyzékért.

Dr. W. CHASNEY
M.D., C.M., L.M.C.C.
ORVOS és SEBÉSZ
a kanadal Orvosi Tanács tagja, montreali és winnipeg-i körház volt szakorvosa
666 Main Street
WINNIPEG, MAN.
Telefon: 21133
Beszélj németül és szlovákul!

PEOPLE'S STORES
TEA ÉS KÁVÉ ÁRUHAZ
Eladás nagyban és kicsinyben
294 QUEEN ST. W.
Telefon: ELgin 7832
2842 DUNDAS ST. W.
Telefon: JUNction 2326
1282 BLOOR ST. W.
Telefon: KENwood 4918 w.
TORONTO, Ont.

ÉVI \$2. ELŐFIZETÉS MELLETT SENKI SEM NÉLKÜLÖZHETI A "KANADAI MAGYAR ÚJSÁG"-OT

MOST VAN ITT AZ IDŐ HOGY
Megemlékezzünk az Óházában lakó rokonainkról és szereteteinkről. A legszebb karácsonyi ajándék amit családjának vagy ismerőseinek küldhet egy pénzküldemény, amely megmutatja nekik hogy még mindig gondolkodunk reájuk
VEGYE IGÉNYBE KANADA LEGNAGYOBB ÉS LEGMEGBIZHATÓBB PÉNZKÜLDŐ IRODÁJÁNAK AZ
ALEX. A. KELEN LIMITED
CÉGNEK SZOLGALATAIT ÉS IGY PÉNZE NEMCSAK HOGY GYORSAN ÉS BIZTOSAN HAZAÉR, HANEM PÉNZKÜLDŐ NYUGTAJA MEG RÉSZT VESZ A KARÁCSONY HETÉBEN MEGTARTANDÓ NAGY HUZASUNKON IS, AHOL ÉRTEKES KÉSZPÉNZ ÉS EGYÉBB NYEREMÉNYEKET NYERHET
HA AZ ÓHAZÁBA KÉSZÜL UTAZNI, CSATLAKOZZÉK SZÁMOS TÁRSASUTAZÁSUNKHOZ MELYEKET NOVEMBER ÉS DECEMBER HÓNAPOKBAN RENDEZÜNK, MINDEN KÉNYELEMRL GONDOSKODTUNK. MI MINDENT ELINTÉZÜNK ÖNNEK UGYHOGY UTJA A LEHETŐ LEGKELLEMESEBB LEGYEN
KÉRJEN PÉNZKÜLDŐ IVET MÉG MA ÉS GYÖZÖDJEK MEG, HOGY MI TÖBB ARANYPÉNGŐT, LEIT, DINÁRT VAGY CSEH-KORONÁT UTALUNK ÁT MINDEN KANADAI DOLLÁRJÁÉRT, MINT BÁRKI MÁS KANADÁBAN VAGY AMERIKÁBAN
KÁBELDIJ CSAK 25 CENT
Hajójegyek Részletfizetésre — Óházai Bélyegek — Bevándorlási Engedélyek
ALEX. A. KELEN LIMITED
FŐIRODA: 1456, City Hall Ave. MONTREAL, Que.
244 James Street N. HAMILTON, Ont.

LÁZAR ISTVÁN

— En is az voltam! — sirt föl a rab. — Énekkel, imádsággal és a mező virágaival hódoltam az Urnak... de az Ur nem volt irgalmas hozzám... és megrendült a hitem Ő benne!
A pap föltekintett az Íráskönyvéből, melyet az emberiség fájdalma szentté avatott...
— Miért vagy oly kicsinyhitű? — kérdezte Krisztus igével és valami szomorú szemrehányással nézett az elítélre. — Nem tudod-e, hogy az emberek örülnek, mikor a királyok elé kerülnek, te pedig a királyok királya elé jutsz...
— Meghalok! — lángolt föl a halálraitól szemé. — Meghalok édes bátyám...
— Halál nincs, csak élet, — morgogta a pap és behajította a Szentírás fekete tábláját. — Halál nincs, csak örökkévalóság... még a fűszál is halhatatlan.
— Csak én pusztulok el nyomorultam... mert testemmel a lelkem is meghal... — jajdult föl a rab. — És nem a halálban hal meg, hanem itt a siralomházban!
— A siralomház van legközelebb az Urhoz, — felelte a pap csüggedten.
— Bezárnak ide és órák hosszáig rettegek... Van-e ennél nagyobb szivtelenség? Miért akarják, hogy számoljam a másodperceket... hiszen oly nehezék és lomhák, mint száz esztendő! Mit kínolnak? A csönd a fülembe suttogja szüntelen: meghalsz, meghalsz... Tudom... és mégis... Óh, mennyivel irgalmasabb a vadember, ki áldoztatá egyszerre leüti dorrongal. Istenem, édes Istenem...
A pap arcán legördült a könny.
— Látod? Szóltatod az Urat. És az Urnak millió füle van s a szavadra figyelmez... A siralomház a bánat temploma, hol vezetek a lélek.
A csönd ráfeküdt a siralomházra.
— Hová megyek? — kérdezte a rab nagy szünet után.
— A Mindenségben maradsz... velünk... — felelte a pap. — Fehér felhő leszel az égen... vagy kikeleti napsugár... tudom.
— Felhő... vagy kikeleti napsugár... — sirt a leány vontatottan. — Mindenségben... de az ismeretlenség olyan félelmes előttem. Óh, adj nekem valamit, hogy bizalmat nyerjek... édes bátyám!

UZZONNAPÉNZBŐL — ORIÁSKIGYÓ
A berlini Pankow-kerület egyik reálskolájának diákjai megtakarított pénzükből óriáskigyót vettek az állatkertől. Az óriáskigyót az iskolában helyezték el és most egy éven át megfigyelik és részletesen leírják a kigyó életmódját.

EGY VALÓDI ERŐSÍTŐ SZER
Majdnem mindenkinél, különösen azoknak, akik már a középkoron tul vannak, szükségük van egy erősítő szerre, hogy képességük teljes birtokában maradhasanak. Egy ismert orvos specialista erre régen rájött és szorgalmasan kutatott, míg összeállított egy teljesen megbízható erősítő szeret. NUGA-TONE nevet adta neki és most ezrével vannak, akik eredményesen használják és a patikában szigorú jóváhagyással árusítják. Egy havi kezelésre valót egy dollárért.

MULATSÁG a Magyar Vigadóban minden csütörtökön és szombaton este 8 óral kezdettel. — Jó zene.

FIGYELEM
Levétovábbítás — Pontos kezelést biztosítok. — Raktáron tartok:
Valódi édes-nemes óhazai paprika ½ kilós zsákban... 75 cent
Modiano cigarettá papír 1 tucat... 30 cent
Valódi "Diana" krém, szíraz vagy zároz... 45 cent
Valódi "Diana" puder, fehér vagy rózsaszín... 45 cent
Valódi "Diana" söbörselez egy űveg... 65 cent
Legújabb magyar gramofon lemezek... 65 cent
VIDÉKRE A SZALLÍTÁS KÜLÖN MEGFIZETENDŐ
Kifűnő magyar konyha, Billiárd-terem, olcsó lakás 25 centtől feljebb. — A magyarok beszélője és találkozó helye. 700 Main St. WINNIPEG.
MOLNAR GYULA
Telefon: 25187 700 Main Street WINNIPEG, MAN.

Ha valaki valódi hazai importírt akar vásárolni — KREM, PUDER, SÖBÖRSELEZ, PAPIRKA, GRAMOFONLEMEZ, CI-GARETTAPAPIR, HAZAI SZALAMI, SAFRÁNY — forduljon bizalommal
Pál Bélához
— Telephone 23-175 —
280 Laura St. Winnipeg
Fát és szentet is vehet nálam olcsóbban, mint máshol!

Tulajdonos: MOLNAR GYULA.

LEVÉLSZEKRÉNY
Minden Magyar Utalmen és Gyógyszertárban kapható egész Kanadában. Nagy Űveg 1 dollár. Kézip Űveg 60 cent.

JOSEPH DYK LI. B.
Ügyvéd, közjegyző stb.
Specializál szerződéseket, szerződések, meggyezéseket, cégbelfeljegyzéseket, birtok-átírást, munkaadó-biztosítási ügyek, polgárosságok és óhazai iratok ügyében.
Room 53 A. 33 Richmond St W TORONTO, Ont.

GYÖNYÖRŰ MAGYAR NÉP-DALOKAT ÉLVEZHET A MA-GUK EGSZERŰ FENSÉGEBEN, HA SZIGETI "HUNGARIAN FOLK TUNES" CÍMŰ LEMEZNÉK SZALLITÁSÁRA 25 CENTET EGY ÉVI ELŐFIZETÉSSEL EGYÜTT BEKÜLD

MAGYAR HENTES ÜZLET
ALEX'S MEAT MARKET
649 Pritchard Ave McKenzie cor 460 King St és Dufferin sarok
Raktáron tart frisse sertés, marhahúst, óhazai minőségű kolbászokat, füstölt szalonát, hájat, zsírt, tojást, édes nemes csaprikát. Nagyobb rendeléseket házhoz, vidékieket Manitoba te rületére utánvételt (COD.) szállítok. Szives pártfogást kér
ZEMNICZKY ELEK tulajdonos

ÁLLATÁRAK
GÖBÖLY
Jó..... 3.50 — 4.25
Közepes..... 2.25 — 3.00
Slány..... 1.00 — 2.00
VÁGÓ MARHA
Jó..... 3.25 — 4.00
Közepes..... 2.50 — 3.00
BIKA
Jó..... 1.15 — 1.25
Slány..... 0.75 — 1.00
ÖKÖR
Jó..... 2.00 — 2.70
Slány..... 1.00 — 3.00
BORJU
Jó..... 4.50 — 5.00
Közepes..... 1.50 — 3.50
SERTÉS
Válogatott..... 4.25 — 4.25
Nehéz..... 3.00 — 3.00
Könnyű..... 3.00 — 3.00
No. 1 koca..... 2.50 — 3.50
No. 2. koca..... 2.00 — 3.50
BÁRÁNY
16..... 3.00 — 3.50
Slány..... 2.00 — 3.00
BIRKA
16..... 1.50 — 1.50
Slány..... 0.50 — 1.00

A magyarok találkozó helye
EDMONTONBAN!
EMPIRE HOTEL
10246 96th St. Telefon 25075
Jutányos árak, pontos kiszolgálás, csengőszolgálat minden-egyes szobában!

Tözsde
Az e heti winnipeg helybeni záró árak a következők:
BUZA —
No 1 \$0.48 No 2 \$0.47 No 3 \$0.45
No 4 \$0.43 No 5 \$0.40
ZAB —
No 2 CW 25 No 3 CW 23
ARPA —
No 2 CW 32 No 3 CW 30
LEN —
No 1 NCW \$0.72 No 2 CW \$0.68
No 3 CW \$0.54
ROZS —
No 1 és 2 CW 31 No 3 CW 28

EMPIRE HOTEL
10246 96th St. Telefon 25075
Jutányos árak, pontos kiszolgálás, csengőszolgálat minden-egyes szobában!